

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani.

După 14 ani.

Cu sfârșitul anului curent „Foaia Poporului” încheie 14 ani al existenței sale. Ce a lucrat ea în acest timp pentru poporul românesc, o știe cetitorii noștri și despre aceasta e de prisos a mai spune vorbe. Numai atât amintim, că în acest restimp ea a mers tot înainte, a povățuit poporul nostru spre bine și a luptat cu statornicie și cu credință pentru toate cauzele mari ale poporului românesc.

Calea, ce „Foaia Poporului” a făcut-o în 14 ani, e calea cinstei românești, de care suntem mândri și dela care ea nu s'a abatut nici când, nici atunci, când prigonită a fost cu grocese, cum s'a întâmplat și în timpul din urmă.

În viitor ea va urma aceeași cale de cinste, luptând pentru binele, luminarea și înaintarea tubitului nostru popor, pentru care este întemelată și în slujba căruia stă.

Intemelați pe aceste, deschidem un nou abonament la „F. Poporului” pe anul 1907 și rugăm pe abonații vechi a-și renou în curând abonamentul, ear' pe alții, cari iubesc și știu prețui foaia noastră, îl rugăm să o aboneze de nou. Li rugăm apoi pe toți a răspândi și a recomanda „Foaia Poporului” în cercul prietinelor și cunoștințelor, dându-ne astfel puțința de-a face foaia tot mai bogată și mai folositoare pentru iubitul nostru popor.

Mai amintim, că „Foaia Poporului” e foaie politică și petrece cu deosebită luare aminte luptele iubiților noștri deputați în dietă și preste tot mersul treburilor politice, contribuind și ea la ridicarea poporului românesc, spre binele lui și a patriei.

„Foaia Poporului” va costă cu Anul-nou 1907, ea și până acum:

Pe un an întreg . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . 2 cor. 20 bani.

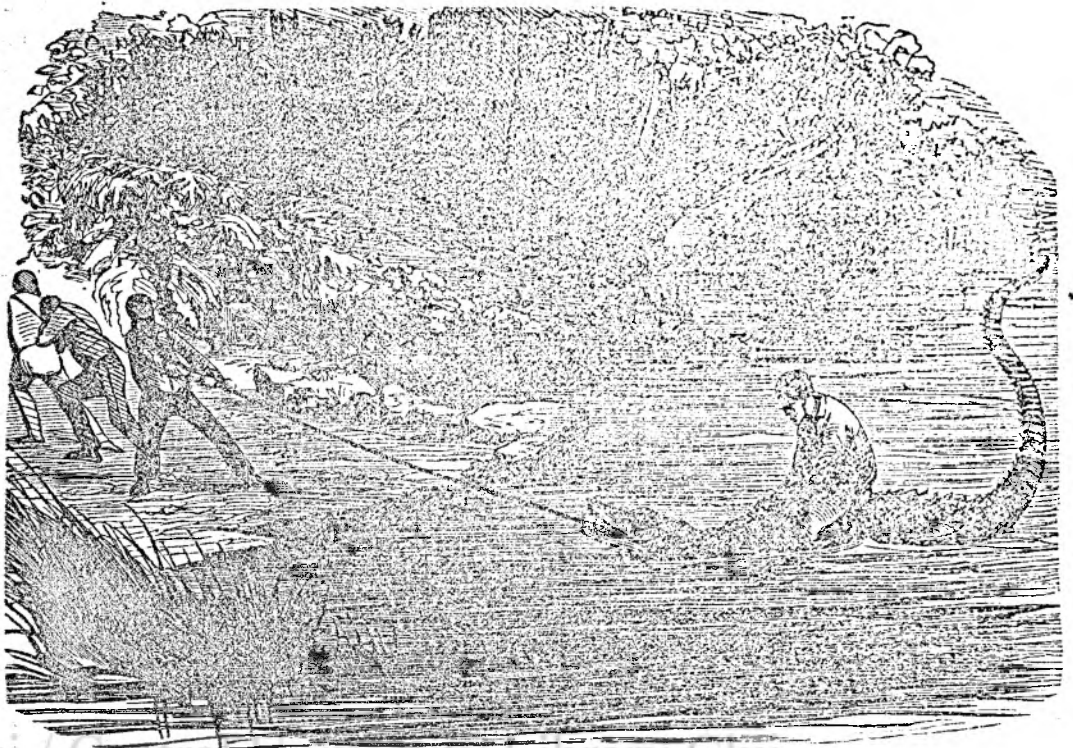
Pentru străinătate (România, Bulgaria, Ruis, America, Germania etc.):

Pe un an întreg . . . 11 cor.
Pe o jumătate de an . . . 5 cor. 50 bani.

Abonamentul se face cu 1 Ianuarie 1907, pe un an sau pe o jumătate de an.

Administrațiunea
„Foi Poporului”

Cum se prind crocodilii.

În țările calde, prin râurile mari se țin crocodilii, de cari se văd uneori și pe la noi, în menagerii. Ei au trupul lungit ca al șopârlelor, cu solzi osoși pe spate, cu 4 picioare, cu ghiare și cu dinți puternici. Pe uscat ies, ca să-și depue în nășip ouăle, cari seamănă cu ale găștelor. Ei să nutresc cu pești și alte

animale mai mici, dar' atacă și pe om și animale mai mari.

Crocodilii se prind așa, că li-se pune în apă ceva de mâncare, înșiptă în un fel de unghită, legată cu o funie. Crocodilul o înbucă lacom și atunci e prins, neputincios, tras cu funia pe uscat, cum ne arată ilustrația de azi.

Noua lege electorală în Austria.

Vineri săptămâna trecută în 21 Dec. c. s'a petrecut în Austria un lucru de mare însemnătate pentru dezvoltarea în viitor a acestei jumătăți a monarhiei Habsburgice. În aceasta zi casa de sus a primit neschimbat proiectul de lege pentru alegerile de deputați, votat în camera (dieta) austriacă.

Proiectul avea mulți împotriviți între membrii casei de sus și se credea, că sau va fi respins, sau primit cu unele schimbări, cari îl stinghereau. Între schimbări cea mai însemnată era să fie votul plural, adică măsura, după care unor domni se li-se dea dreptul să aibă, unul și același om, două, mai rar și trei voturi. În urma acesteia se prevedeau mari încurcări, despre cari am făcut și noi pomenire.

Prevederile însă nu s'au adeverit, căci casa de sus a fost așa zicând silită să voteze proiectul.

Pentru aceasta a lucrat guvernul, au lucrat aociaștii, cari amenințau cu grevă generală și a stăruit însuși Majestatea Sa.

Strămtorați astfel membrii casei de sus au hotărât să se plece, dar' în schimb

au cerut, ca și camera să voteze *numerus clausus*, adică o lege prin care să statorască, că membrii numiți ai casei de sus să nu poată fi mai mulți de 170 și mai puțini de 150. Guvernul a primit aceasta condiție și pacea a fost gata.

Aceste înțelegeri au premers ședinței de Vineri. Ședința însăși a fost foarte interesantă. De față au fost 160 de membrii, iar' pe galcrii un public mare și distins. Ședința s'a început pe la 11 oare și cu o întrerupere a ținut până la 12 oare din noapte.

Mai întâiu conform înțelegerii s'a făcut raport despre proiectul cu *numerus clausus* și proiectul s'a primit fără desbateri, cu unanimitate.

A urmat apoi proiectul despre alegeri. La desbaterea asupra lui au luat parte mai mulți inși. Unii au vorbit contra proiectului și pentru votul plural, dar' și din aceștia câțiva au declarat, că îl votează. D. e. contele Fr. Thun a zis că e protivnic proiectului, dar' în stările de acum trebuie să-l voteze. Theodorovici asemenea e contrar, dar' „stăpânit de iubire față de popor, îl votează”. Frumos a vorbit pentru proiect primministrul baron B k, apoi baronul Berger, care a zis între altele,

că proiectul și ideea votului universal, secret, e o *recerînță a vremilor moderne*.

Pe la 12 oare din noapte s'a început votarea și proiectul a întrunit mare majoritate (145 voturi pentru, 15 contra). Acum după anul nou, după ce camera va primi legea cu numerus clausus, se va vota proiectul în casa de sus și în a treia cetire și alegerile în anul viitor se vor face pe baza noii legi.

Însămănătatea acestei legi este foarte mare pentru popoarele Austriei. O mulțime foarte mare de cetățeni, din clasa mai săracă, muncitori, industriași și țărani nu vor mai fi desmoșteniți ca până acum și se vor bucura de drepturile cetățenești, cum sunt în toate țările culte. Ei vor trimite în parlament deputați, cari vor reprezenta adevăratele lor interese și pentru binele lor se vor lupta.

Votarea acestei legi are însămnătate și pentru noi, acestia din Ungaria. Ministerul de acum, cum știm, are menirea să vie și el cu un proiect de schimbare a legii electorale. După cele întâmplare în Austria, tământa mult nu poate, apoi »recerînțelor vremilor« va trebui să satisfacă și el și să dea drepturi la milioane de cetățeni. De aceea vedem, că foile șoviniste maghiare nu le place ce s'a făcut în Austria. Nu, căci dacă se va face și la noi asemenea, mulți »domnuți« înfumurați și șoviniști vor trebui să și plece capetele înaintea mulțimei cetățenilor, cu sînteminte adevărat patriotice.

Sibiu, 28 Decembrie n.

Cehii și Slovaci. În urma proceselor de agitație, făcute Slovacilor și cu deosebire în urma osândirii deputatului Iuriga la tribunalul din Rozsahegy, Cehii au ținut o mare adunare de protestare în Praga. Vorbitorul oficial al adunării — după cum cetim în »Bud. Hirl.« — a înfierat aspru pe Maghiari, accentuând decadența moravurilor maghiare etc. apoi a zis, că Ungaria lucră pe sub ascuns în Viena împotriva naționalităților din monarhie. Adunarea a hotărât, că va face cunoscute lumii culte europene isprăvile Maghiarilor.

Foile ungurești, firește, spumegă de mânia, dar' ce se le faci?

Delegațiunile înainte de sărbătorile catolice au gătat cu proiectele de buget pentru marină și esterne. După Anul-nou în Ianuarie își vor continua lucrările.

Soarteagimnazului din Beiuș. Nu e destul, că gimnaziul din Beiuș, susținut din bani românești, e maghiarizat pe jumătate, acum polișul maghiarizării vrea să-l înghită de tot. Ministrul Apponyi a introdus cerțare împotriva profesorilor, pentru-că au fost la București, la espozitie. Nu s'a putut dovedi nimic rău împotriva profesorilor, că vezi Doamne, ar fi agitat împotriva patriei sau a nației ungurești. Profesorii au zis, că ei au fost în București nu ca profesori, ci ca membri ai Reuniunii de cântări din Beiuș.

Directorul suprem în ciuda lui a oprit pe dl profesor de cântări de-a mai sta în fruntea Reuniunii de cântări, iar' corespondentul lui »Bud. Hirl.« scrie, că este luat în plan și statificarea — cu alte cuvinte: maghiarizarea — gimnaziului din Beiuș.

Luaiți, luaiți, până ce puteți! . . .

Congresul sêrbesc. Congresul bisericei sêrbești din patrie a fost deschis Duminică în 23 l. c. de către patriarhul Brancovici. Guvernul n'a trimis comisar reg. cum se făcea până acum. Congresul e alcătuit din 75 de deputați, 50 mireni și cialalți preoți. Intre preoți sunt 6 episcopi.

Dietele provinciale din Austria au fost convocate pe 27 și 28 Dec. c. anume dietele Austriei de jos și de sus, apoi cea din Știria, Carintia, Silezia, Voralberg etc. sunt convocate pe 27 l. c. dieta Boemiei și Moraviei pe 28 l. c.

»**Românul**«. Cu Anul-nou, poate și ceva mai curând, va eși în Budapesta un nou ziar al partidului nostru național, cu numele »Românul«. Ziarul va fi de cuprins mare, va eși zilnic și va costa pe an 24 cor.

Din prilejul acesta vestim, că foaia »Poporul Român«, pe care a cumpărat-o partidul nostru, nu va înceta, cum se zvonise, ci va apărea mai departe.

DIN LUME.

Din Rusia.

Uciderile și condamnările la moarte nu încetă în Rusia. Intre altele amintim, că în Lodz anarhiștii au aruncat două bombe în

trăsura căpitanului de poliție Krnazovski, răzându-l greu.

Tribunalul militar din Riga a osândit la moarte 10 anarhiști.

În S. Petersburg a fost ucis contele Alexe Ignatiev, fostul guvernator al Volhiniei și Podoliei. El a fost pușcat de un muncitor, care a fost prins. Contele Ignatiev s'a născut la 1842 și anul trecut a luat parte la conferențele, în cari s'a decis a se lua măsuri extraordinare împotriva muncitorilor.

Un ucuz al Țarului frusează alegerile pentru дума pe 17 Februarie v. 1907. În Caucaz, Azia de mijloc și Siberia alegerile se vor face în altă zi, care se va hotări mai târziu.

Lupta culturală din Franca.

Lupta dintre biserică și stat în Franca, care am făcut-o cunoscută în nrul trecut, are curs liniștit până acum. Numai în puține locuri s'au făcut mici demonstrații în favorul episcopilor și a preoșimii. Până în 19 Dec. n. au eșit 42 de episcopi din palatele lor și s'au golit 81 de seminarii teologice, trecând aceste în stăpânirea statului.

Persia.

De câțva timp Șahul Persiei e greu bolnav. Unele știri vesteau, că trage de moarte. Moștenitorul de tron Musteid Seid Abdulah a preluat provisor ocărnuirea. El a declarat, că nu e contrar reformelor și dorește înaintarea și binele poporului. Scrisoarea s'a cetit în parlament și a fost primită cu mare însuflețire. Altcum în țară e liniște.

Știrile noi vestesc, că Șahul s'a întors mai spre bine.

Urcarea salarelor învățătorești.

Mai sunt două săptămâni până la ancheta învățătorilor nostri gr. or. În vederea ei un anonim, »B . . . dur« publică o scrisoare în »Gazeta Trans«. În care arată unele agende, cu cari vor avea să se ocupe învățătorii întruniți. Aceste sunt, afară de chestia principală: îmbunătățirea salarelor:

Regularea chestiunii fondurilor și bibliotecilor fostelor reuniuni învățătorești din archidieceză.

Chestia manualelor de școală.

Chestia edărei unui organ social-pedagogic.

FOITA.

Busuiocul.

Busuiocul e floarea țirereții. Fetele și flăcăii o cântă și o cultivă cu multă dragoste. Corzile casei și icoanele sunt împodobite cu această floare, fiind foarte mirositoare. E aproape singura floare, pe care o mai pun la ureche nevestele, chiar cele mai în vârstă.

Busuiocul e considerat ca o plantă sfântă poate și din pricina că o întrebuițează preoții la aghezmuire.

Copii o cântă în colindele lor cînd isprăvesc. Se întâmplă anume ca unii oameni să culcă și nu ies din casă să le dea pentru colindul spus, și atunci băeții, ca o supremă bătae de joc, o supremă insultă, rostesc tot pe vers:

Busuioc pe chioștie
Să rămâi gazdă pustie.

La urările din ajunul lui S-tul Vasile — cu plugul — ori cu plugărelul, numele bu-

suiocului revine foarte des. Înunile, colindătorii văd pe boerii din case stând la mese mari cu bucate și pahare pline cari an în fund:

Floarea busuiocului
Stăpânul norocului.

Ori văd pe S-tul Vasile ori pe Alexandru Machedon, ori pe Traian împăratul la o atare masă. Plugușoarele se sfîrșesc tot cu ceva despre busuioc. Așa unul, foarte mare se sfîrșește așa:

»De urat v'aș mai ura,
dar' mi teamă că-oiu însera
pe la curțile Dumnevoastre,
departe de casele noastre:
că avem doi copilași
îmbrăcați în olămuri verzi
m'aș ruga să nu-i mai vîz
că i-am mai pierdut odată,
și i-am căutat în lumea toată
și i-am găsit la marginile pământului,
sub poalele cerului
scriind o carte naramgie
care mi-i dragă și mie;
la colțuri e virvanată
de cuprinde lumea toată,
iar' la mijloc o stilbă de busuioc
să zicem și noi noroc

Aho, oho, oho!

Numele de busuioc revine și în povești ca nume de Feți-frumoși făcători de isprăvi mari.

Printre zestre (perne, levicere) gospodinele freacă busuioc ca să nu se umple de molii.

Se spune că Busuioc era un fecior de împărat mare, frumos și voinic cum nu s'a mai văzut.

Intr'o vară, se întâmplă că zmeii legară ploile, și seceta era așa de mare că oamenii mureau cu sutele. Nimeni nu îndrăzni să plece cătră cei zmei nebuni, numai Busuioc spuse părintelui său într'o zi:

— Tată, lasă-mă să mă duc.

Du-te fiul meu și să te întorci sênătos.

Busuioc porni, dar' ajuns la casele zmeilor, fu ucis de-un trăznet.

— De atunci, preoții aghezmuesc cu busuioc, floarea lăsată de Dumnezeu să crească pe pământ, în numele și faima viteazului fecior de domn.

Noi credem — cum zice de alt-cum și B...dur, — că vor trebui discutate și lămurite încă multe alte chestii învățătorești școlare. Încât pentru edarea unei reviste pedagogice, chestia e rezolvată prin scoaterea de câtră harnicii noștri profesori seminariali a revistei anunțate »Vatra școlară«.

In anchetă învățătorii au să decidă a o sprijini și îmbrățișa cu căldură și a lua angajamentul să o lățească între colegi.

In cele ce urmează mai dăm azi vocile a doi învățători, privitoare la a-lăcerea ce ne preocupă.

O întrebare.

După multele sforțări de luptă, ce am purtat prin diferiți articlii publicați în foile noastre, iată ne vedem aproape de rezultatul dorit, dând prin aceasta a înțelege susținătorilor noștri de școli, că minimul salariului pentru lumea de acum e prea puțin.

S'a convins despre aceasta și ministrul Apponyi, căci în vorbirea sa din 13 l. c. ne a asigurat, că prin proiectul ce-l va așterne dietei în Ianuarie sau Februarie 1907, vom fi aproape egali în salariu, cu puțină diferență, cu salariul învățătorilor dela școlile de stat, după cum s'a arătat în nrul trecut în această foaie.

Acestea toate sunt bune și plăcute învățătorilor, precum și dispoziția, ce a z s că o va face, exprimându-să, că cu ocaziunea revisurii fondului de pensiuine învățătorilor cantori să se socotească și salariul primit ca competență din cantorat, la forđul de pensiuine și când cu pensionarea și dela aceea competență să se socotească procente, ceea ce până acum nu s'a socotit. Nedreptate a fost.

Dl ministru spune că statul va întregi, unde nu să poate dela confesiune, diferența dela 600 c., la 1000 c. resp. 1100 și 1200 c. și prin aceasta întregire statul nu va juca rol ca susținător și orânduitor al școlilor ajutate de dânsul, ci numai ca un factor care dă ajutor.

Până acum statul, în comunele cu școale de stat, după cum știm, n'a dat ajutor școlilor confesionale, dacă s'a și cerut această, provocându să la vr'un paragraf oarecare, că are școală de stat, pe aceea o ajută și să umble copiii acolo; acum însă ar trebui expres să spună dl ministru în proiectul său, că va întregi salarele școlilor conf. și în comunele cu școale de stat.

Busuiocul aprins e bun de tuse, dacă-i tragi fumul.

— Fetele în seara spre S-tul Vasile, fac scaldătoare cu zmântină de cînepă care n'a trecut prin ciur, în ajunul Crăciunului, când au făcut jolă pentru turte. În scaldătoare se bălăcesc așa de tare, ca să nu audă nimic. Asta o fac după-ce colindătorii sau rărit-o. Apoi ese afară și ascultă încotro latră un câne: într'acolo are să se mărite; și dacă pricepe după lătrat, cam cât de tînăr poate e cânele, tot așa are să-i fie și mirele. Apoi pune un fir de busuioc în gard și în ziua de Sftul Vasile vine să-l ia. Dacă-i promorocos, mirele ei are să fie bogat.

(Visața Lit.)

Cul. de T. Pamfil.

In această privință ar fi bine, ca prea stimații domni competenți să interpeleze pe dl ministru, ce are de gând a face cu acelea școli, deoarece confesiunea nu poate întregi și la urmă ne-am trezi fără ele, iară învățătorii din acelea comune ajunși la sapă de lemn.

Apoi în ce privește planul dlui ministru, care numai dacă l'om primi ne vom împărtași de întregire din visteria statului, eu mă exprim așa: Oare noi confesiunile naționalităților nu formăm statul, noi nu concuergem cu dare pentru susținerea lui, noi nu dăm ostași pentru apărarea lui? — și totuși par'că am fi niște străini aici în țară: să nu ne împărtașim de nici un beneficiu, numai cu condițiuni grele, pusă pentru îndeplinire!

In privința acestor condiții fiecare coleg să-și pună întrebarea, că le va putea realiza, după cum la vreme să va pretinde?

Fie un învățător cât de bine vărsat în limba maghiară și pe atât de mare metodist, în o comună nemaghiară tare cu greu va putea satisface dlui inspector, când îi va cerceta progresul.

Iară cărțile: Istoria, geografia, calculul și constituția, cari aprobate de ministru, vor fi scrise numai în limba maghiară, cine știe în ce stil greoiu și poate cu scop făcute de niște șoviniști.

Cu aceste noi vom întimpina mari greutăți și pe lângă toate sforțările, nu vom putea face progresul așteptat..., de care causă bine s'ar folosi domni inspectorii, arătându-ne pela ministru, ca renitenți în progresul limbei maghiare, fiind astfel suspendați și înlocuiți cu învățători maghiari, sau dacă nu, apoi pedepsiți cu detragere din ajutorul dat s. a.

Când cu timpul, prin un pas neprecugetat ne-am trezi fără școli — fără limbă.

Aflându ne acum, iubii colegi, în aceste împrejurări critice, cari privesc viitorul nostru și a iubitei noastre rațiuni, n'ar fi bine a ne sfătui, a ne decide ce e de făcut? Eară pentru aceasta nu e de lipsă a să convoca odată tineria congresului de mult plănuit?

Ar fi de dorit, ca comitetul, care a fost ales cu ocaziunea adunării gen. din Blaj să facă pașii de lipsă pentru ținerea lui cât mai îngrabă, căci până atunci vom afla și date mai sigure din planul ministerial; și aici să ne dăm părerea despre condițiile, pe lângă cari primim întregirea salarelor.

Bandul de Câmpie, Dec. 1906.

Ioan Lupp,
Inv. gr.-cat.

Un salut

învățătorilor gr.-or. români și conducătorilor lor.

Fraților! Inima voastră e plină de bucurie, când vedeți, că lupta ce ați început-o în direcția — Îmbunătățirii salarelor — e încoronată de succes, s'a sfârșit sau dacă nu chiar, să va sfârși în favorul vostru.

Ați cucerit. — Cuvântul de dascăl între bunii voștri conducători nu e urgisit, ceea-ce se vede, de acolo, că vă țin demni de a vă aduna la o con-

sfățuire (anche'ă) unde să vă consultați cum s'ar putea ajuta necazului, mizeriei, care e legată de — învățătorul român.

Cuvintele voastre nu s'au lovit de niște stânci nesimțitoare, ci au aflat răsnet în inimile nobile ale acelor, cari stau la cârmă, la a căror inimă zace și trebuie să zacă înaintarea voastră (durere că nu putem zice și a noastră) amăsurat timpului modern și prin voi a învățământului, a școalelor.

E frumos, e sublim din partea conducătorilor voștri, că vă adună la un loc, ca împreună să vă sfătuiți cum ați putea fi ajutați, sau chiar dacă curând nu s'ar întinde nici un ajutor, vă poate salta inima de bucurie și numai din cauza, că pe mai marii voștri îi vedeți în mijlocul vostru, cugetându-se serios asupra necazurilor și neajunsurilor cu cari să luptă — dascălul român. — Cel puțin nu vă lasă să desprăți legându-vă speranța de — secretul venitorului.

Vă salut călduros și mă plec înainte la Voi toți aceia, cari într'adevăr sunteți stăpâni buni, drepti ai țărmului învățător — care în timpul din urmă era orfan și astfel să svêrcolea să înfrângă valorile furibunde ale acestei văi a plângerii, ceea-ce însă cred că cu greu i'ar fi succes, dacă n'ar fi aflat părinți în persoana Voastră.

Cooc, Decembrie 1906.

Ioan Murășan,
Inv. gr.-cat.

Biblioteca ieftină.

— Ca Dar de Crăciun. —

Cea mai ieftină bibliotecă este »Biblioteca »Foi Poporului«, din care au apărut până acum următorii 8 nri, de cuprins variat și întocmiți anume pentru trebuințele poporului nostru anume:

Nr. 1. Din vitejiile poporului românesc. Nichita Balica de Silvestru Moldovan. Movila lui Burcel de V. Alexandri. 20 bani.

Nr. 2. Din literatura populară română. Doine și strigături. Culese de Nicolae Regman. 20 bani.

Nr. 3. Din lumea poveștilor. Găsitul, poveste de Emil V. Degan. Punga cu noroc și căciula fermecată, poveste orientală, prelucrată de Silvestru Moldovan și Craiul Mateiaș și bătrânul plugar, anecdotă de Silvestru Moldovan. 20 bani.

Nr. 4. Pomăritul. (Sfaturi în formă de dialog), de Iustin Sohorca, învățător. 20 bani.

Nr. 5. Din trecutul omenimii. Ulisse regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan. 20 bani.

Nr. 6. Ris și veselie. (Anecdote și glume.) 20 bani.

Nr. 7. Găciturii, de Izidor Dopp, inv. cu un adnex: Glume. 20 bani.

Nr. 8. Edip, nenorocitul rege din Teba și alte întâmplări din vechime, de Silvestru Moldovan. Prețul 20 bani.

Fiecare nr. costă 20 bani, toate la olaltă 1 cor. 60 bani și porto 10 fil.

Cine vrea să-și facă cu spese puține și pe nesimțite o frumoasă bibliotecă, să-și procure aceste broșuri și cele ce vor urma. Bani să pot trimite de odată cu abonamentul la foaie.

Din luptele noastre.

— Vorbirea dep. Dr. Ștefan C. Pop, în dietă. —
(Urmare).

Urbariaștii au căpătat păduri absolut fără valoare; ceea-ce fusese prețios, a fost a exploatat de către comuna politică. Ceea-ce s'a predit urbariaștilor era în starea cea mai dezolată. Acum, că au fost preluate de stat, ei trebuie să plătească oare-care echivalente. Echivalentele se repartizează de către ministeriu pe municipii, iar municipiile împart după bunul lor plac pe indivizi. Firește, venit nu este. Erarul trebuie să plătească sumele de administrație și pentru fondul gornicilor. De unde să ia aceste sume? Vine deci spectabilul comitat și fără să și bată capul cu situația grea a acestor oameni, întăbulează pe averea urbariaștilor cheltuielile de administrație și taxele obligatoare ce trebuie plătite pentru fondul gornicilor, așa că acum se vînd la licitație averile proprii pentru aceste datorii.

Este fapt, că în Ungaria se cheltuește pe an câte un milion de coro. sub titlul întreținerii și ameliorării pădurilor urbariale și comunale, în realitate însă se ruinează acei nenorociți, al căror unic izvor de câștig este industria lemnăritului și prășitul vitelor.

Ar putea zice cineva, că de ce nu repartizează între sine retribuții și de ce nu le achită? Chestia este următoarea: Conform art. XIX din 1898 ar fi să se redacteze statutele organice și să se înainteze ministerului. Deși aceste statute organice sunt gata dela 1900 și prezentate forului competent dela comitat, totuși până în ziua de astăzi ele n'au sosit la ministeriu, așa că în lipsa unei organizații, nu s'au luat măsuri nici măcar pentru ca bieții oameni să și scripuiască fierii aceia. În asemenea condiții acele comune nenorocite și foarte sărace, sunt amenințate de primejdia mare, de a li se vinde toată averea. Am convingerea că Exc. Sa dl. ministru nu va îngădui aceasta și va fi atât de grațios a lua notă despre ceea-ce i-am comunicat în privința primejdiei, de care sunt amenințate acele comune.

Ceea-ce urmează după regulare, este în adevăr o acuză extrem de gravă împotriva administrației și a reprezentății d'acolo a erarului, și dacă, fără să fac aici personalități, îmi dau silința a descoperi aceste rele, o fac aceasta numai fiind că am încrederea absolută în simțul de dreptate al domnului ministru de agricultură, că va cerceta relele și le va remedia după putință.

Acei 40,000 de oameni n'au pădure n'au pășune. Până acum tot mai dădeau pășuni, pe ici colo mai dau încă pe bani scampi, dar' majorității covârșitoare nu le dau și comune cum e Scărișoara cu 3500 locuitori, Albacu cu 5600 locuitori sunt cu desăvîrșire excluse dela pășune, iar' rezultatul adânc întristător este, că cel ce umblă prin aceste comune, numai la 120 a ori 140 a casă găsește vite, boi, așa că te pune în uimire sărăcia cea mare.

Oonorată Cameră! M'am convins în persoană la fața locului despre toate.

Afirmațiunile mele sunt sprijinite pe acte, pentru ca să nu fiu inculpat, că vorbesc din punct de vedere al politicii de partid.

Încăi dacă s'ar zice că interesele superioare ale erarului reclamă aceste măsuri, — cu inimă grea, ce i drept, dar tot s'ar împăca omul cu ele, crezând că în sfârșit cel puțin statul are vr'un folos din ele, se întărește și apoi va putea ajutara cu atât mai viguros ținutul acela. Dar' O. 1. Cameră, neomeniile ce se fac acum se fac toate în detrimentul și cu pagaba erarului; erarul n'are din toate acestea nici un pic de vanit; comunele acestea prin erar se ruinează cu desăvîrșire.

O. 1. Cameră! Oamenii aceștia și în ziua de azi capătă pădure și lemne de lucrat. Dar' cum? Toate pădurile erariale sunt date pentru exploatare, înțeleg pădurile aparținătoare circumscripției Câmpenilor, Gilăului și Bolesului. Acestea sunt date acum spre exploatare unor firme streine, cari cu puterea roburitului nimicesc tot, așa că peste 3—4 ani țărani nu vor mai avea un singur lemn de lucrat. Erarul este acela, care dă pădurile în exploatare, luând astfel din mâinile bietului popor posibilitatea de a trăi. Acum dacă poporul se duce la antreprenor, firește că acesta n'o să-i dea lemn bun, căci lemnul cel bun îl lucrează și furnizează el însuși, ci dă de cel rău, pe care numai cu muncă uriașă îl poate lucra și apoi cu greutate enorme îl transportă peste surpături la Aiud, A. Iulia sau Cluj, dacă vrea să-l pună în vânzare. Firește la oraș i-se spune că marfa e proastă, nu i se poate da prețul pe care-l cere, e nevoit deci să vîndă cu un preț așa, încât abia își acopere transportul.

Ce se petrece așa dar acolo — să-mi dea voie d. ministru să o spun aici pe față — ce se petrece acolo unde erarul dă pădurile în exploatare? Se fac abuzuri ne mai pomenite. În munții aceia gornicul este un adversar vicedumnezeu; îi merge mult mai bine decât unui membru dela Curtea de Cassație, care stă gârbovit în mijlocul mormanelor de dosare. Acolo gornicul poruncește, căci legea i-a acordat puterea cea mare de a invoca numai jurământul său de gornic și a băga pe oricine în temniță, pe când până și Aprobatele și Compilatele spun, că trebuie să fie trei martori clasici, cinstiți, pentru că cineva să poată fi osândit... Dar' acum, în epoca luminei, când probele trebuie cumpănite cu cea mai mare grijă, acel om incult — căci gornicii se ridică la acel post de regulă dintre țărani — are o putere atât de mare, încât cu simpla invocare a jurământului său, poate să i ia omului sărac și ultima bucată din gură.

Cum procedează domnul gornic, când dă permisiune să se taie lemnul pentru care se cere permisiune specială? Regret foarte mult că sunt silit a desfășura aici asemenea lucruri, dar' le-am auzit cel puțin dela o sută de oameni: »Vrei să duci lemne din pădurea erarială?« — așa grăiește el către acel nenorocit țaran — »atunci o să-mi transporti cu vitele tale fânul,

ori să-mi cosești o zi. Ori îl torțezi la alte servicii de felul acesta.

Numai pe calea aceasta anevoioasă poate bietul om parveni să obție permisiunea de a tăia lemne, că merge d. e. ca copou la vânătoarea domnului gornic ori li cosește, ori își pune vitele la jug, să i care fânul, și chiar și după ce a făcut aceste servicii, de cele mai multe-ori se întâmplă, că mergând după permisiune, onorabila doamnă, soția gornicului îl primește cu cuvintele, că »gornicul nu este acasă«. — »Dar' uite tocmai acum vine târgul, așa vrea să duc lemnașele acelea, fă bine și mi le măsură, să le pot duce«. — Și trebuie să facă din nou alte servicii, pentru ca să meargă gornicul, să-i asigure lemnele și să capete țidula. În astfel de împrejurări își capătă el lemnele, pe cari le transportă din pădure, le lucrează și le duce la târg. Dar' pe ce drumuri de ce? Fie că comitatul, care încasează 6 și 3 coroane dela omul acela sărac, sub titlul de prestațiune de drumuri comitatense, nu repară nici un drum, așa că e nevoit a și face rost de boi, pentru a se transporte lemnele cel puțin până la Câmpeni. Ită ce calvar trebuie să urce bietul om până ce poate să și ducă la piață marfa!

M'am dus, O. 1. Cameră la mai multe case (Să auzim! O voce din dreapta: În cercul D Voastră?). Pardon, nu în cercul meu; acolo candidatul partidului D Voastră nici n'a avut contracandidat. Nu mă acuzați că vorbesc să fac agitație căci e vorba de o comună, care nu aparține cercului meu și mult m'aș bucura, dacă deputatul acestui cerc ar asculta cuvintele mele și să le combată dacă poate; să dovedească că mint (Voci în stânga și stânga extremă: Cine e acela?) Nu știu; mi-se pare Thorozkai (O voce în stânga: Nu Juriga?) Dacă aceasta pentru D Voastră este o glumă de bun gust, nu vi-o iau în nume de rău.

Am umblat din casă în casă. Poporul locuiește în mici colibe. Nu este în preajma casei absolut nimic. Pustietate peste tot locul. Nu poți găsi nici măcar un purceluș decât la a 30-a, 40 a casă. Am intrat într'o odaie și mi-a venit amețelă de putoarea ce m'a isbit. Am întrebat cu reproș: De ce nu deschideți fereastra, să între aerul cel bun, ce este pe aici. Mi-s'a răspuns: »Vezi pruncul acesta, n'am cu cel acoperi, dacă deschid ușa, intră fânul și se prăpădește«. — Eu am zis: »Dar n'aveți aici pădurile, aveți de unde aduce niște găteje!« — El însă zice: »Dacă eu aduc găteje și va ieși fum pe horn, numai decât va veni domnul gornic și mă va pedepsi, căci cea dintâi întrebare a lui este, cum de am îndrăznit să aduc găteje fără țidulă? Nu numai atât, dar' nici pe copii nu-i rabdă să strângă găteje fără îngăduință și țidulă.
(Va urma.)

Cetitorule

lățește „Foaia Poporului” între
cunoscuții tăi!

Colonisările Germaniei.

Colonizare va să zică cu alt cuvânt aşezare de locuitori noi pe ruinile vechilor locuitori ai țerei. Astfel cetim în istorie, că împăratul Traian, după ce a bătut pe Daci, a colonizat locuitori noi din imperiul său în Dacia cucerită. Aici însă va fi vorba despre colonizarea unui alt popor mare și cult, adică despre colonisările Germanilor în Pozen și Schlezvig.

Pozen și Schlezvig sunt două provincii cucerite de Germania. Cea dintâi e cucerită după împărțirea Poloniei, ear' cea din urmă e cucerită după pacea de la Praga (1866). În cea dintâi locuiesc Poloni, ear' în cea de a doua Danezi.

În Germania locuiesc cu totul 3% până în 4 milioane de Poloni. Aceștia după mărturisirile cancelarului Bülov se înmulțesc ca iepurii de casă. Din cauza aceasta apoi Germanii nici nu-i prea pot suferi și caută toate mijloacele pentru a împedea înmulțirea lor. La Danezi însă nu se poate observa sporirea aceasta într'un mod așa însemnat. Aceștia abia fac 100 mii de suflete.

Până acuma 20 ani proprietarii mari de pământ poloni, își puteau aduce chiar și lucrători străini din Austria și Italia pe timpul lucrurilor mai mari economice. Atunci Bismark cancelarul de fer de odinioară a escortat de odată 50 mii de lucrători străini din Pozen, făcând prin aceasta mari daune marilor proprietari poloni.

În urma acestei măsuri aspre o parte din marii proprietari poloni, au început a și vinde proprietățile lor și a și căuta altă patrie nouă. Pentru ca proprietățile polone puse în vânzare se poată ajunge în mâni germane, Bismark a adus o lege de colonizare, pe baza căreia a fost imputernicit de a cumpăra dela Poloni proprietățile vândute și apoi a le împărți între Germani. Spre scopul acesta el a întocmit o comisiune de colonizare, căreia i-a încredințat 100 milioane de mărci. Dar' plugul polon s'a adevărit a fi mai tare ca sabia germană.

La începutul acestei colonisări și cumpărări de proprietăți, Polonii și-au

perdut capul și nu știau ce să mai facă. Mai târziu însă s'au recules și pentru ca se poată împedea oare cum lucrarea lor, au înființat o bancă de credit și economii cu 300 milioane de mărci, pentru ca și ei să se poată cumpăra pământurile puse în vânzare de către Poloni.

Văzând Germanii opintirile Polonilor de a-i împedea în lucrarea lor de colonizare, și-au urcat capitalul de mai înainte de așa, că acela la sfârșitul anului 1904, a ajuns la suma de 500 milioane mărci. Din capitalul acesta s'au cumpărat apoi 405 averi mai mari și 226 proprietăți țărănești, cu un teritoriu de 228,553 hectare cu suma de 175 milioane de mărci, din care jumătate s'a parcelat și împărțit țeranilor germani.

Cumpărăturile acestea așa au scumpit de tare pământul în Pozen, încât Germanii numai puteau cumpăra în timpul din urmă averi și pământ de pe la Poloni, după ce adică aceștia mai știau și aceea, că spre ce scopuri au să se folosească acelea. Afară de aceasta coloniștii germani, cari încă nu prea erau dintre cei mai buni, nu puteau ținea deget cu Polonii, de oare-ce aceștia și pe terenul economic le erau superiori, apoi ei nu aveau să plătească atâta dare și despăgubire (amortizare) ca Germanii colonizați. Din cauza aceasta apoi, comisiunea de colonizare s'a văzut silită în cele din urmă de a și răscumpăra din nou averile și pământurile împărțite coloniștilor germani. Din cele 405 averi mai mari și 226 proprietăți țărănești, cumpărate până la sfârșitul anului 1903, numai 160 averi și 123 proprietăți țărănești au fost în mâinile Polonilor. În decursul anului 1904 numai 7% din pământurile cumpărate au fost în mâinile Polonilor.

S'a constatat încă și aceea împrejurare, că Germanii mai des își îmbie pământurile pentru cumpărare decât Polonii. Aceea a provine de acolo, că coloniștii germani, după cum am zis și mai sus, trebuie să cumpere pământul dela comisiunea de colonizare cu mult mai scump, ca Polonii, ear' de cumva să întâmplă ca să nu și poată plăti ratele de amortizare la timp, chiar și ei să

văd siliți de a și vinde pământurile Polonilor.

Ridicarea prețului pământurilor, a mai adus cu sine o îmbunătățire însemnată economică pentru Poloni și anume aceștia adică au putut să împrumute pe averile lor sume mai mari ca mai înainte, cu cari apoi și-au făcut tot felul de îmbunătățiri economice, cu deosebire în ceea-ce se ține de economia vitelor.

La anul 1886 a fost prețul unui hectar de pământ în Pozen cu 568 mărci; la anul 1898 s'a urcat la 760 de mărci, ear' la sfârșitul anului 1903 a ajuns la suma de 1000 mărci. Proprietățile polone de regulă sunt mai mici ca cele germane, dar' pentru aceea Polonii totuși trăesc mulțumși pe ele. D la anul 1896—1901 au cumpărat Germanii dela Poloni după datele statistice oficiale 3772 proprietăți, ear' Polonii au cumpărat dela Germani 5183.

Văzând Germanii, că nu pot răsbi în nici un mod pe Poloni pe terenul economic și al colonizărilor, s'au apucat și au votat o lege, prin care să interzică aşezarea unui proprietar nou pe o moșie cumpărată, dacă acela nu și poate legitima obârșia sa germană, înaintea direcției politice. În modul acesta voesc ei să facă un fel de robii din o parte a locuitorilor băștinași ai Poloniei. Dar' nu le va succeda nici aceasta, după cum nu le-a succedat nici celelalte măsuri aspre luate față de Poloni.

Germanii au mai cercat și pe terenul politic de a împedea pe Poloni într'u restrângerea dreptului de alegere. Dar' în cele din urmă și cu aceasta au pățito. Astfel pe când mai înainte aveau drept de alegere numai 244 mii de Poloni, pe atunci numărul alegătorilor a crescut în anii din urmă la 348 de mii.

— Schlezvigul a fost incorporat Germaniei, după cum am zis și la început, mai înainte de asta cu 40 de ani. Acela avea atunci 150 mii de locuitori danezi, dintre cari în urma măsurilor aspre luate de Germani și față de ei, 50 mii, au emigrat parte în Danemarca, parte în America, așa că numai tineretul, femeile și cei mai bătrâni

VESELIA.

Fața glumească a Foii Poporului. —

Dacă e țigan, tot cioară.

Scoase de prin buzunarii
Trase bine pe amnariu
Și-ascuțite, lucite
Sunt la lume împărțite.
Cleban.

Un țigan deștept fiind
Pus între Români la rând
La o nuntă, socotit
Între oameni de cinstit,
În urări și cuvântări
Da la toate ascultări.
Meserii cam chețuși,
De vinul cel bun roșiți
Pe Cula mi-l cam silește
Ca să spună vr'o poveste
El n'așteaptă mult rugat
Și s'apucă de urat
Să ridică în picioare
Și strigă în gura mare:
— Asculta-ți dară deacum

C'apoi încep să vă spun:

Dada Noe cel bătrân
Când a beut și el vin
S'a 'mbătut ca un purcel
Ș'a ris danciu Cham de el,
Din care țiganii sunt
Rămași popor pe pământ.
Dada Noe supărat
Pe danciu l'a blăstămat
Să umble din țară 'n țară
Și să-l numească toți cioară
Cu blăstăm l'a dojenit,
Da zău nu l'a ocărit,
Însă noi când ne-'mbătăm
Ne ocărim, ne 'nhățăm,
Ne batem, ba și furăm,
Până și de dracu dăm
Ear' dracu de ceea parte
Bate în palmi, rîde cât poate
Că bețivi a câștigat
Cu fapte de cari i plac.
Danciu Ham cu blăstăm
A luat singur câmpul
Avea pâne ori n'avea

El totdeauna cerea

Umblă gol, zdrențos, flămând
După cum eu astăzi sunt.
— Ba minți cioară, ești sătul
Ș'ai beut și vin destul
Nu ești zdrențos, cum spui tu,
Ori să-ți cărăm cu pumnul?
Dacă tu erai zdrențos
Sau poate și păduchios
Nu te primeam între noi
Să ne umpli de nevoi.
Dacă ești țigan tot cioară
Tu să ne faci de ocară?
Ești dar' tu din cas'afară
Nu ne face de ocară.
— Mă rog, ertați Românică
N'am știut ce zic de frică.

De N. N. Văleanul.

COLINDE.

I.

Din feciara s'a născut (bis.)
Florile dalbe.*)

*) Să repetește.

au rămas acasă, ca să sufere urmările politice germane de colonizare.

Aceasta este pe scurt lupta economică, ce o poartă Germania în provinciile ocupate față de popoarele subjgate; luptă, pe care acestea cred să o câștige și astfel să poată rămâne tot ele moștene pe vechiul lor pământ strămoșesc.

Ioan Georgeson.

Intrunirea agric. din Cristian.

(Urmare și fine).

Reîntorși în școală, dl Iosif, cu bogate cunoștințe teoretice și practice din viierit, câștigat la cursul de viierit din Aiud, ne ține timp de aproape 2 ore o prelegere despre morburile »peronospora viticola« și despre »filoxera«, ce amenință cu peire toate viile. Arată remediile de luat și vizează la vița americană, altoită cu viță indigenă, cu care trebuie să se provadă toți proprietarii de vii. Expune la înțeles modul de purcedere la lucrarea viilor, la altoire etc.

Cum fie-care Român din Cristian are câte o vișoară, e de sine înțeles, că discursul d-lui Iosif a fost ascultat cu evlavie de toți și de toate. Tractatul d-lui Iosif, despre cultura viilor și în special a viței americane, ce va apărea în curând în editura Reuniunii noastre agricole, mă dispensează de a mai stăruia asupra importantului său discurs.

Dl R. Simu, față în față cu o coșniță mobilă, mai perfecționată, cu obrăzarul, cu dărgul, cu fagurii și cu celelalte unelte țărănești de stupină, ne arată foloasele, ce le are bogatul și săracul deopotrivă din cultura albinelor. Dsa arată în cifre cât câștig se poate realiza anual din vânzarea mierei, a cerei și cât se poate ajuta cu mierea ca nutrimant cu deosebire pentru țărani noștri și altfel reduși la puține felii de mâncare. De încheiere ne expune modul de purcedere la înființarea și înmulțirea stupilor, etc. Și în această cauză vizez la opul d-lui Simu intitulat »Cartea stuparilor săteni« ce mă dispensează de a mă ocupa mai pe larg cu expunerile d-sale. Coșnița și celelalte unelte la fine au fost dăruite corpului învățătoresc din Cristian, pentru a servi de model obștei doritoare de a cultiva albinele.

După toate acestea, secretarul Vic. Tordășianu ne pune în vedere, că pentru a putea urma cu succes sfaturile date astăzi, de neapărată trebuință este să se alcătuiască un

astfel de așezământ, dela care economul nostru să se poată prevedea cu bani și anume atunci când are, și cu suma de care are trebuință, bani câștigați cu puțină cheltuială de bani și de vreme și recomandă înființarea în Cristian a unei Insofiri de credit sătești sistem »Raiffeisen«. Arată cum economii din cele 12 comune din comitat, în cari Reuniunii agricole i-a succes să înființeze asemenea așezăminte, binecuvântă ceasul când Reuniunea a pus piciorul acolo, cum ei au scăpat de datoriile dela alte bănci și cum dobânzile rămân în folosul lor. A stăruia asupra tuturor celor expuse, cred a fi de prisos după-țe însemnătatea acestor Insofiri acum e cunoscută și la noi. Drept rezultat practic al întrunirii cu plăcere constat, că fruntașii din Cristian au pus bază Insofiriei și pus-au în fruntea ei pe nou alesul paroch Popa. Banchetul cu mâncări bune de post, a fost servit cu gust de doamna Nemeș, soția învățătorului. N'au lipsit nici discursuri și mulțămiri la adresa cărmacilor Reuniunii etc.

»Emanuil«.

Serate de-ale meseriașilor români.

Sedința literară a 11 a a »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« s'a ținut Joi în 29 Noiembrie a. c. Președintele nostru dl Vic. Tordășianu, arătând cum în timpul din urmă s'au aflat mai mulți mecenaji ai neamului românesc, cari și au luat de problemă să contribuie cu tot avutul lor, cu toată agoniseala lor la sprijinirea și ajutorarea meseriașilor, scoate la iveală pe nemuritorul Demetriu Andronic, din a cărui fundațiune beneficiază an de an sute, sute de meseriași măiestri, calfe și ucenici. De pie memorie Demetriu Andronic, venit din România, a fost comerciant în Sibiu, unde până a fost în viață a trăit în retragere și fără a face șgomot în jurul său. Ca om dela fire închis, nu și-a destăinuit tainele inimii sale. În anul 1877 s'a îmbolnăvit însă greu și vechându-și sfârșitul vieții și-a scris voința din urmă. Român bun D. Andronic, a prevăzut, că noi fără de clasa de mijloc, a meseriașilor, nu putem da înainte. Puținele începuturi făcute în aceasta direcție, din cauza sărăciei, nu o să aibă sfârșitul dorit. Pentru a delătura toate piedicile, prin testamentul său lasă întreagă averea sa bisericeii gr. or. Transilvane, cu scop de a se împărți ajutoare bănești elevilor

meseriași pentru a fi ajutați în timpul de învățură, calfelor (sodalilor) ca ajutoare de a se îmbrăca cuviincios și măiestrilor de a se putea proviziona la deschiderea etablismentului propriu cu cele mai neapărate recușite și unelte. Dem. Andronic, a reposat în Sibiu la 4 Iulie 1880 și a fost înmormântat la 6 Iulie 1880, în cimiteriul din suburbiul Iosefin. În cimiteriul acestei biserici se află monumentul lui Dem. Andronic, ridicat pe spesele sale și la voința sa, ear' în însași biserica an de an se servește prin preotul bătrân de acolo un părăstas în amintirea și întru vecinica odihnă a acestui mare binefăcător al meseriașilor. Monumentul, pe care Andronic și l-a grăvat în inimile noastre va fi în veci neperitor, căci el multe lacrimi a șters și șterge de pe obraji mititeilor învățăcei, multe îmbrăcăminte sunt purtate din îndurarea lui Andronic cu mândrie și mulți stăpâni-meseriași, dragostei de neam a lui Andronic au să mulțumiască avutul lor, uneltele lor din lucrătoare. Despre sentimentele nobile ale lui Andronic mărturisește și faptul, că el a lăsat bisericeii, în a cărui cimiter e înmormântat, o obligațiune de stat despre 1000 fl, spitalului Francisc-Iosif din Sibiu 1000 fl, casei copiilor orfanale evanghelice 1000 fl, săracilor din Sibiu 1000, săracilor din Boița și Reșinari câte 500 fl.

Dela activarea fundațiunii Andronic, consistoriul Sibiian împarte regulat mai multe mii coroane între meseriașii noștri, originari din Transilvania. Atrăgând dl Tordășianu, atențiunea noastră asupra concursului publicat pentru împărțirea de ajutoare pro 1907, promite a se mai ocupa de fundațiunea nemuritorului »Andronic«.

Trecând la afacerile mai recente, petrecute în sânul Reuniunii, mulțumește întreg corului mixt al Reuniunii, care în frunte cu bravul dirigent Popa, i-au făcut frumoasa serenadă în preajma onomasticeii; mulțumește pentru prestațiunile corului la ultima convenire socială și ne îndeamnă, că mai ales acum în timpul de iarnă să cercetăm cu sârguință localul, probele de cântări, să cetim și să folosim timpul cu lucruri vrednice.

Domnul din cer pe pământ
La Irod i-a fost urit
Cu Iuda s'o sfătuit
Dați-mi treizeci de arginți
Eu vi-l dau să-l răstigniți.
Iuda iubitor de bani
Il dădură la dușmani
Și puseră arginți jos
Pe Christos din Pont l'au scos,
Și l'au prins și l'au legat
L'au purtat din sat din în sat
Până la casa de sfat
Statul așa-o hotărât
Numa trebe restignit,
Pe cruce de brad l'au pus
Cu sulița l'au străpuns,
Șingele pe jos a curs
De jele și de bănat
Soarele s'aintunecat
Luna 'n sânge s'a îmbrăcat
Stelele ele 'ntru toate
Că n'a fost vrednic de moarte.

Mulțămiță:

Să fi gazdă veseloasă
Să plătești colinda noastră
Cu un colac de grâu frumos
De pe masa lui Christos.

Com. de dra Lucreția Păcarar.

II.

Luară să maica sântă *)
Florile d'albe de măr **)
Pin' țarina 'ntraurită
La umbră plugului,
Ca-colo să hodinească
Ca pe fiul sânt să nască.
Acolo nu hodini
De zuetul frunzelor,
De șuerul vântului,
Maica sfântă blăstăma:
Frunza ta să n'aibă stare
Nici pe vânt, nici pe răcoare.
Luară să maica sântă

*) Să repetește fiecare rînd.

**) Iar' după fiecare rînd repețit să zice: Florile d'albe de măr.

Pin țarina-ntraurită.
La grăduțul cailor,
C'acolo să hodinească
Ca pe fiul sânt să nască.
Acolo nu hodini,
De tropotul iepelor,
De rânchezul mînzilor.
Maica sântă blăstăma,
— Firea-ți voi cai blăstămași
Voi să nu vă săturați,
Numa-n ziua de Ispas
Și-atuncia numai un cias.
Luară să maica sântă,
Pin' țarina-ntraurită,
La grăduțul boilor,
C'acolo să hodinească,
Ca pe fiul sânt să nască
Când pe fiul sânt naște,
Boii bine d'aborea
Maica sântă-i d'aldia:
— Firea-ți voi boi d'alduiți,
Că bine mă d'aboriți:
Pân' plugarii or prânzi
Voi bine vi-ți hodini,

Notarul Duca cetește protocoalele ședințelor administrative, din cari am aflat despre lucrările comitetului în luna Noemvrie.

Intrați în însăși ședința literară d-șoara Aneta Simtion, redă bine »Cearta dragostei« de Roasă; Ioan Oancea, sodal cismar, a predat cu mult sentiment »Dorința« de Goga, micul învățacel lăcătuș Ilariu Boia, ne-a uitat cu frumoasa predare a bucății »Poveste adevărată«; Ioan Miga, sod. pantofar, a confecționat o citeră și ne-a delectat cu mai multe arii, executate bine; scolarul Laurian Barabaș, fiul d-lui Bedó Barabaș, măiestru cismar, a plăcut cu »Cănele soldatului«, predat drăguț; sodalul pantofar Alexandru Bozo, cu bună fire pentru a preda lucruri de haz, ne-a procurat mult râs cu »Șaua țiganului« de Speranță; școlărița Marioara Simtion, cu »Limba mea« și »Mama« de Coșbuc, a arătat multă prezență de spirit; măiestrul rotar dl Alexandru Dămian, ne-a delectat cu mai multe bucăți cântate la gramofon; micul școlar Ioan Barbu, cu »Statornicia în credință« a fost destul de bun; Iubu Câmpian, sod. pantofar, e acasă și el în lucruri hazlii, dovadă »Țiganul la nuntă«, care a plăcut mult; d-șoara Marioara Avrigean, cântând mai multe arii la citeră, ne-a arătat multă dragoste și alipire către Reuniune; la fine Laurențiu Boldor, sod. măs., a fost perfect cu »Ițig profet«.

La fine s'au sortat 15 bucăți cărțile între cei aproape 150 participanți, iar' dl Tordășianu invitându-ne să adunăm și daruri pentru săracii noștri, ne poștește la ședința din Decemvrie n. c.

»Emanuil«.

Daruri de Crăciun.

Este obicei frumos, că la Crăciun și la Anul nou prietini și cunoscuții își fac daruri împrumutate. Acest obicei domnește cu deosebire în sinul familiilor. Dar' practicând acest obicei, trebuie să ne nizuim, ca darurile ce le dăm să fie folositoare aceluia, cărora sunt menite. Bune și folositoare daruri sunt cu deosebire cărțile, cu cari omul își poate petrece foarte bine timpul în sfintele sărbători.

Astfel noi recomandăm ca daruri de Crăciun și Anul-nou:

Pân' plugarii or gusta
Voi bine viți sătura,
Pân' glugarii or cina
Voi bine viți adăpa.

Culeasă din Sălagiu
de I. Micu, inv. în Lupoaica.

III.

Sus în câmpuri d'albi de flori
Nu mi-s câmpuri d'albi de flori
Ci mi-s câmpuri d'albi de oi
Nimerit-a coborît-a
Tot un d'alb de păcurar
Cu oi multe dela munte
Cu'n simcel mai simcelat
Cu topor mai bărburat
Cu'n caval mai ferecat,
Când în caval îmi trăgea
Fruntea oilor pornia
Flori d'albe se polignea
Grăi d'alb de păcurar
D'oiți, oițele mele
Paștevi-ți voi singurele

Biblioteca »Foil Poporului« din care au apărut până acum 8 broșuri, cuprinzând povești și povestiri istorice, doine și strigături, găcături, glume etc. Fiecare broșură costă 20 bani (și 5 b. porto). Toate la olaltă 1 cor. 60 bani (și 10 bani porto).

Căltindarul Poporului pe 1907 cu cuprins bogat și cu ilustrații frumoase. Costă 40 bani și porto 5 bani.

Icoana Catedralei ortodoxe române din Sibiu, în marime aproape cât »Foaia Poporului« și în execuție foarte frumoasă, înăc face podoabă ori cărei case românești. Prețul cu cadru de hârtie tare (passe-partout) 1 cor. și 10 bani porto, fără cadru 60 bani și 10 bani porto.

Afară de aceste se află la librăria foaiei, *catedrala în rame*, cu diferite prețuri (4—6 cor.), foarte frumoase.

Aceste daruri sunt de recomandat și din cauză, că sunt ieftine. Toate la olaltă fac 3 cor. și porto 30 bani.

Ca dar de Crăciun sau de Anul-nou se poate da și un abonament la »Foaia Poporului« pe 1 an sau pe 1/2 de an.

În legătură cu aceste amintim, că la librăria »Foaiei Poporului« se află de vânzare *casete de hârtii de epistole și în mape și carton*, foarte frumoase și ieftine, apoi *cărți postale ilustrate de felicitare*, cu text românesc.

Atragem luarea aminte a cetitorilor asupra acestor lucruri.

SFATURI.

Vârsta oilor se cunoaște pe dinți de dinainte. Oile au opt dinți dinainte și câte și opt cresc în anul întâu. În anul al doilea pică cei doi mijlocii, iar' în locul lor cresc alți doi mai lungi. La vârsta de 3 ani cresc alți doi dinți, din dreapta și din stânga câte unul, iar' în locul lor cresc alți doi mari, așa că în acest an, oala are patru dinți mari și câte doi ascuțiți de fiecare latură. În anul al patrulea are 6 dinți mari, rămânând numai doi dinți mici, câte unul la fiecare capăt al șirului de dinți. În anul al cincilea toți dinții sunt mari, și abia în anul al șaselea sunt desvoltați cum se cade.

Căci mi veste mi-o venit
Să mă cobor jos la țară,
Să mă cobor să mă'nșor
Să mă fac gazdă de casă
De copii și de nevastă.

Grăi miaua d'oacheșă
Cătră dalb de păcurar
— Stăpâne stăpânul nost
Cum ne-ai muls și cum ne-ai tuns
Cum ne-ai vărat astă vară
Ernează-ne și ast iarnă
Și ne scoate-n primăvară
Noi pe tini ti-om dărui
La Crăciun, cu'n cojoc bun
La Păscuță cu meluță
La Sân Giorgiu cu'n mel frumos
La ispas cu'n bruș de coș.

După fiecare rind să repetiază: Lină, Lină, Ru-julină.

Com. de Ioan N. Fântână,
din Pui.

FELURIMI.

Numele la deosebittele popoare. Toate popoarele din lume dau un nume copiilor; afară de creștini, toți locuitorii pământului întrebunțează ca nume vorbe cu înțeles în limba lor, cuvinte, cari numesc lucruri sau însușiri, cum bunăoară ar fi în limba românească numele: Fioare, Soare, Bujor, Trandafir. Singuri creștini dau nume pe cari nu le înțeleg (luate mai ales dela Iudei: Ioan, Maria, Ana, apoi dela Greci și dela Romani, ca George, Alexandru, Teodor, Petre, etc.) dar' cari în limbile din cari sunt luate auzunțeles, căci fiecare însemnează ceva. A avea două nume — de botez și de familie — e un obicei numai a popoarelor din Europa, luat dela Romani. Grecii cei vechi nu l cunoșteau, nici Iudeii. Au însă două nume, tocmai ca și Europeanii, Chinezii și Indianii din America. Cele mai multe popoare, adăogă la numele copilului numele tatălui, cum făceau și Grecii și Iudeii și cum e obiceiul și la noi: Petru al lui Ion, Tudor al lui Petru. Altele adăogă numele nevestei la numele bărbatului, cum ar fi la noi: Ion al Ansei. Curios e obiceiul Indianilor din America sudică: ei n'au nume de familie adăogă însă la numele tatălui numele fiului său, adecă întors de cum știm noi: dacă Ion e tata și Petru e fiul, atunci tata e Ion al lui Petru, iar Petru n'are alt nume decât al său propriu.

De obicei numele sunt frumoase, alese. Însă în Madagascar toate numele sunt scârboș de urâte și căutate anume așa. Explicarea ar fi, că prin numele acestea urâte abat duhurile rele, cari nu voesc să abă aficeri cu oameni așa cum li chiamă: păduchiosu', mucosul, etc. Acest lucru, ori cât e de curios, e practicat în mai puțină măsură și de toate popoarele Europei: la Romani în unele locuri, când mor mai mulți copii ai unei mame, le schimbă numele celor rămași (ca să înșele ori să sperie duhurile rele) în Lupu, Ursu sau alte nume de spaimă.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Vingard.

La colecta întreprinsă în America de fii parohiei noastre gr.-ort. din Vingard pentru procurarea cărților bisericesci de lipsă, au bine voit a contribui următorii:

George Arsu 15 c. Rafila Arsu 10 c.
Alexandru Găinariu 15 c. Vasile Văsiu 7 c.
50 bani. Vasilie Jinariu 1. Ioan 10 c. George Văsiu 10 c. Gavrilă Doștățan 5 c. Dumitru Văsiu 10 c. Vasilie Jinariu 1. Mărină 10 c. Gavrilă Similie, 1. Ioan 10 c. Ioan Duca 1. Nicolae 10 c. Gavrilă Străjan 10 c. Mariz Arsu 1. Ioan 10 c. Constantin Muntean 10 c. Ioan Cornățan 10 c. Nicolae Radu 2 c. 25 bani, Nicolae Duca 10 c. Vasilie Groza 1. Gavrilă 10 c. Zachariă Urdea și soția s'a Mărină 20 c. Vasilie Cioran 10 c. Ioan Drăgoiu 1. Gavrilă 5 c. Constantin Teonea 10 c. Ioan Suci Neamțu 10 c. Ioan Drăgoiu 1. Ignat 10 c. George Turcu 5 c. Ioan Turcu 5 c. Vasile Dobrotă 5 c. Ioan Drăgoiu 1. Ioan 10 c. Carolina Pițu 1. Nicolae 10 c. Carolina Suci 1. Ioan 5 c. Nicolae Suci Străjan 10 c. Vasilie Groza 1. Ioan 15 c. toți din Vingard, Acsește Roșca, Reciu 2 c. 50 bani.

Jacob Frățilă, Ghirbom 2 c. 50 bani și Ioachim Popescu, Ghirbom 1 c. 25 bani.

Din această sumă colectată și trimisă subscrierului paroch, s'a comandat dela librăria archidiecezană următoarele cărți cu litere latine: Mineiele pe 12 luni; o Evangeliă; un Liturgieriu; un Octoich mare; un Pentecostariu; și un Triod.

Pentru jertfa aceasta a lor manifestată din îndemn propriu și inimă curată față de biserica noastră, revarsă-ți Doamne mila și darul tău asupra lor, spre a se reintoarce în patria și mijlocul familiilor lor, întregi și sănătoși; car' din partea noastră primească și pe această cale călduroasele noastre mulțămite.

Pentru comitetul parochial gr.-ort.

Pompliu Predovici.
paroch.

„Călimdarul Poporului“ pe 1907, a spărut cu cuprins bogat, atât calendaristic statistic, cât și literar. Afară de partea calendaristică cuprinde statistica instituțiilor noastre culturale-bisericești-economice, (biserici, școli, reuniuni etc.) după cele mai noue date.

Partea literară bine îngrijită, cuprinde: Răspândirea Românilor Colinde. Preotul ca pascălitor (Anecdota). Despre răni (Din medicina populară). În părăție țigănească (Anecdota în versuri). Cum trăiesc studenții din Blaj? Dumnezeu știe (Poveste), apoi poezii populare, articli economici, poezii, glume ilustrate etc. și *Revașul*, întâmplări de peste an dela noi și din străinătate.

Călimdarul e împodobit cu multe *ilustrații*, între cari amintim portretele Regelui și Reginei României, al metro polților Șaguna și Mețianu, a dep. dietal Dr. Teodor Mihali, a poetului O. Goga etc. *Têrgurile* sunt în ordine alfabetică și fără greșeli.

Prețul 40 bani și 5 bani porto. Se află de vânzare la librăria „Foaia Poporului“, Sibiu (str. Măcelarilor nr. 12) și la librăriile dela noi. Revânzătorilor se dă rabat convenit.

NOUȚĂȚI.

Têrgul Sibiiului se ține în următoarele zile după căl. nou: 3-4. Ianuarie târg de vite cornute, 5-6 Ian. târg de cai, 7 Ian. ziua târgului.

O faptă fimoasă, a săvârșit sinodul extraordinar al bisericii sf. Nicolae din Brașov. Comitetul bisericii a înțeles de mult că acestei biserici îi stă în putere să ajute școlile noastre din Brașov, cari luptă cu mari neajunsuri financiare. De aceea a propus sinodului să voteze o subvenție de 25 mii cor. pe lângă cele 25 mii de până acum, ridicând astfel subvenția anuală la 50 mii cor. După o discuție îndelungată propunerea comitetului s'a primit cu unanimitate. Laudă și cinste li se cuvine tuturor acelor cari au dus la împlinire această măreață jertfă pe altarul școlilor noastre din Brașov.

Sinucideri. Vicecolonelul din reg. 34 de infanterie (Cașovia) Nicolae Biju s'a sinucis, aruncându-se înaintea trenului, care i-a sfâșiat trupul. Cauza sinuciderii a fost mizeria materială.

O întrebare. În August a. c. fostul preot gr. or. din Agârbiciu (l. Copșa) a colectat bani în Rîmnicul Vilcea ca ajutor pentru școala din Agârbiciu. La acest ajutor au contribuit dnii Ioan Hanciu 50 lei, Dumitru

Hanciu. Const. Popa, Niculaie Moisin și Alexiu Predoviciu, fiecare câte 5 l. Eleonora Predoviciu 2 lei. — Rugăm pe onor. comitet parochial gr.-or. din Agârbiciu a răspunde pe calea „Foaia Poporului“, că luat-a în primire acești bani pentru școală, ori nu?

Elevii școlilor de stat. În anul scol. prezent 1906/7 s'au înscris la școlile de stat din Ungaria în total 378.095 de elevi (192.426 băieți, 185.669 fete) cu 18.831 mai mulți ca anul premergător. După limba maternă, cei mai mulți au fost elevii muguri: 203.851. Români au fost 36.517 cu 2840 mai mulți ca anul trecut.

Învețătorii din România încă au pornit acțiune pentru ridicarea salarelor. Au înaintat ministrului de instrucție un memoriu, motivându-și justa cerere cu faptul, că au misiunea cea mai grea și sunt cei mai rău plătiți.

O serbare națională românească în St. Petersburg. În 6 Dec. a. c. au făcut Românii basarabeni, cari trăiesc în St. Petersburg, o serbare națională în sala d-nei Pavlova, aranjând un „concert-bal al Basarabenilor“. Sala a fost decorată în stil „național-moldovenesc“ și tot în sală se fierbea mămăligă și se vindea vin și brânză din Basarabia.

Stăpân barbar. Ballay Sándor proprietar în Kőtegyán (Ungaria), din cauză, că sluga lui a dat prea târziu vacilor de mâncare, l-a bătut așa de rău, încât acela a murit în spitalul din Giula. Ballay a fost prins.

Fondul de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, din prilejul „Întinerii agricole“, ținute de „Reuniunea română agricolă sibiană“ în comuna Cristian, a primit următoarele daruri: Nicolae Iosif, Inv. (Aciliu), Demetriu Foale, conducătorul fabricii de unt din Săliște, Ioan, Rebege, tunc. la „Albina“, Romul Simu, membru în comitetul „Reuniunii agricole“, Adam Tutor, Inv. Ioan Moldovan, episcop, Ieronim Nemes, George Băra, econ., Georghe Pipernea, Inv. pens., Ioan Crișanu, econ., Ioan Dordea, Inv. pens., Vasile Șurean, econ., Zaharie Morariu, econ., fiecare câte 20 bani, Paștiu Pipernea 10 bani. Moise Piperan epitr. prim. George Vălean, econ., Vasile Bălan, econ., fiecare câte 30 bani. și Victor Tordășianu, secretariul „Reuniunii agricole“, 10 bani.

Din Câmpie. Aflăm cu plăcere, că în Câmpie se va pune la cale întemeierea unei Reuniuni române de femei. Mișcarea o pune la cale o doamnă fruntașă de acolo, spriginitoare mare a cauzelor românești.

Foale oprită. Ministrul ungar de comerț a detras foaiei din Viena „Grossösterreich“ favorul de-a fi expedată pe poștă în Ungaria. Cauza este, după cum scriu foile ungurești, că foaia „a agitat într-una împotriva ideii de stat maghiar și a făcut propagandă nu numai între naționalitățile din Ungaria, ci și în Croația.“

Al 101-lea. Casariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu“, a solvit ajutorul statutar după răposatul membru, Maria Ciocloș.

Acesta este al 101-lea caz de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibiene.

Căștig principal. Prețul adevărat și folosul unei foi de trageri este în siguranța ei; căci foi de esactitate dubioasă — și durere, că de aceste sunt destule — sunt potrivite numai a seduce publicul. De aci urmează, că de prezent milioane de cor zac în căștiguri neridicate și că publicul tot are multe losuri trase de mult și scadente, dar tot așteptând favorul norocului! Proprietarilor de losuri și obligații cu trageri recomandăm foaia de trageri și financiară „Mercur“, singura foaie sigură. Ea apare în Praga,

Graben, Nr. 14 și cu 1 Ian. 1907 intră în anul al 27-lea. Foaia Mercur, ce apare în Praga are avantajul dintre toate foile de trageri nu numai că apare repede îndată după fiecare trageri, ci și pentru siguranța necondiționată a listelor sale de trageri, cari se compun numai pe baza de date oficiale și anume cu cea mare grijă și conștiințioasă. „Mercurul“ însă nu aduce numai listele de trageri ale tuturor losurilor, hărților hipotecare, obligațiilor, listelor de restanții și amortizații, tabelelor de plătit cupoanele, de anuități etc. ci și înștiințări despre toate evenimentele financiare. Abonații „Mercurului“ primesc ca premiu — fără nici o plată ulterioară — cu numărul de anul nou 1907 anuarul de restanții ale tuturor losurilor hărților hipotecare, priorităților și altor obligații cu trageri, calendarul-universal de trageri pentru anul 1907 cum și un șematism de prescrieri etc. Fiecare proprietar de efecte frunzărind odată prin opul acesta, se va convinge, că oare losurile, hărțile hipotecare sau obligațiile sale au fost trase sau nu în toate tragerile de până aci. — Abonamentul anual face pentru monarhia austro-ungară numai 6 cor. care sunt a se trimite la administrația „Mercur“ Praga, Graben Nr 14 (mai comod, cu aviz postal.) 3-3

Expoziția de copii din Apoldul-român. Drept întregire a raportului nostru despre expoziția de copii din Apoldul român ni s'a comunică, că între părinții copiilor premiați pe lângă premiile în bani, s'au împărțit și 50 broșuri cu conținut igienic, datorite de comitetul „Asociațiunii“, cum și 3 exemplare din opul „Cartea sănătății“, datorite de distinsul medic dl Dr. Stefan Erdélyi din Orăștie.

Apel. Răscumpărarea felicitărilor de Anul-nou în folosul „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ întimpinând în trecut simpatiile publicului românesc, în preajma noului an, adresăm către toții iubitorii culturai poporului român din această țară un călduros apel, rugându-i ca și de astădată să se răscumpere cât mai mulți felicitările de Anul-nou în folosul „Muzeului istoric și etnografic“.

Fiind terminat și inaugurat splendidul palat al Muzeului istoric și etnografic, ridicat de „Asociațiune“ și având acum a-l înzestra în mod demn și corăspunzător destinațiunii sale — sperăm că apelul nostru va fi primit în toate cercurile cu bunăvoință și însuflețire îndoită. Sprijinul publicului va face posibil „Asociațiunii“ să realizeze o dorință obștească: înzestrarea Muzeului istoric și etnografic.

Numele celor ce și-au răscumpărat felicitările se va publica și în foaia populară a Asociațiunii. — Comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“. — Iosif Sterca Șuluțu.

Folosii și D-voastre cafeaua-malț? Dacă în societate se pune aceasta întrebare din partea damelor, e întimpinată adeseori cu un ușor suris compătimitor și ese la iveală, că mulți au încă un greu prejudiciu contra cafelei malț. În parte aceasta e și explicabil, căci cea-ce se vinde sub numele de cafea malț, în cele mai multe cazuri nu e cafea malț, ci mai întodeauna orz comun prăjit sau malț de bere prăjit simplu și aceste nu dau decât o zamă slabă, dulce, care desigur nu are gustul de cafea. Foarte mulți nu știu încă sau nu s'au convins încă, că numai în cafeaua-malț-Kneipp a lui Kathreiner există un product, care posedă un gust plăcut de cafea, fiindcă boanele lui sunt imbibate cu un extract din cerașa de cafea, fără ca să treacă în el coffeinul veninos al cafelei de boane. Cafeaua malț-Kneipp a lui Kathreiner împreună astfel singură în grad mare gustul plăcut și aroma cafelei de boane cu avantajile sanitare, cunoscute ale malțului. Cine deci a probat veritabilul Kathreiner, nu va avea mai departe prejudiciile contra cafelei bune de malț. Dar veritabilul Kathreiner se vinde numai în pachete închise, cu numele Kathreiner și de aceea la cumpărare este tare de lipsă a accentua totdeauna și espres numele Kathreiner.

Esit din temniță. Joi, în 20 Dec. c. a esit din temnița din Seghedin dl Iuliu V. Ioanoviciu, fost redactor al »Libertății«. El a împlinit anul, la care a fost osândit pentru un articol »agitatoric«.

Din viața lui Aron Boca Velchereanul. Ni-să scriu următoarele: Prelângă celea scrise sub titlul de mai sus în »Foaia Poporului« Nrii 4 și 5 din 1904 este a se mai adauge, că cunoscutul scriitor popular din Câmpie, Aron Boca Velchereanul în a. 1905, a mai dat 1000 cărți pentru premiarea pruncilor din scoalele sătene românești.

Cu ocaziunea esamenului de vară, și anumit: în tractul Cătinei 200 cărți, în tractul Turdei 200 cărți, în tractul Murș-Ludoș 200 cărți, în tractul Ernotului 200 cărți, în al Pogăceleii 200 cărți. Acestea o mie de cărți și cu celea patru mii cărți publicate în »Foaia Poporului« Nr. 4 și 5 din 1904, fac suma cinci mii cărți.

În anul 1906 Aron Boca Velchereanul a mai dat pentru premiarea pruncilor 555 cărți și anumit:

În tractul Ludoșului de Murș 120 cărți, în tractul Dăbicei 100 cărți, în tractul Secului 100 cărți, în tractul Becleanului 100 cărți, în tractul Sămărgitei 100 cărți, și pentru pruncii din Velcher 35 cărți.

Acestea 555 cărți și cu celea cinci mii cărți de mai sus fac 5555 cărți, — date pentru premiarea pruncilor, afară de cărțile date ori cui, cari s'a cerut în număr mai mic.

Mai încolo în »Foaia Poporului« din 1904 Nrul 5. sunt publicate 17 cărți scrise și scoase în tipariu de Aron Boca Velchereanul și de atunci încoace, a mai scris și tipărit încă patru cărți și anumit:

1. George Șincaiu, marele istoric românesc în oara morții sale, Gerla 1904. 2. Jocul sătenilor români cu celea mai frumoase strigăni, humor-satiră și învățătură, scriere din viața și păcăniile poporului, pentru junii români, Gerla 1904. 4. Doine, lacrimi și suspine ale oamenilor beutori, tractat mult instructiv pentru toți și pentru toate, Gerla 1905. 4. Țara norocului sau leagănul basmelor și al poveștilor, tractat pentru petrecere, Gerla 1906.

Acestea patru cărți și cu celea 17 de mai sus fac 21 cărți. scrise și tipărite de A. Boca Velchereanul, toate de cuprins deosebit și în viersuri. Toate sunt întocmite și menite pentru poporul sătean și date gratis, — iată un scriitoriu fără arginți, a cărui lucrare e rară în timpurile noastre. — Un bun cunoscătoriu.

Inecat în Olt. În 16 l. c. la 5 oare p. m. Ioan Albu din Glâmbocă în etate de 72 de ani voind să meargă la gară, a căzut în Olt și s'a înecat. La caz că cineva l'ar afla, să instințeze pe George Albu din comuna Glâmbocă.

Respins. Tribunalul din Cluj condamnase pe dl Stefan Pop, red. »Libertății« la 3 luni temniță de stat și 800 cor. pedeapsă în bani. Dl Pop a recurs osânda, dar' Curia, în ședința din 20 Dec. c. a respins recursul, întărind osânda.

Cazuri de moarte. Dr. Eugen Porea, medic cercual în Basna, a repausat la 17 Dec. a. c. după scurte, dar' grele suferințe, împărțit cu ss. taine ale muribunzilor. Il jeleste soția sa Domnica născ. Chirtop.

— Elena fca. de 1 an a preotului Nicolae Cărpinișan din Răhău, a reposat Duminică trecută, lăsând în adâncă durere pe părinți. A fost înmormântată în 5 Dec. c.

— Niculae Ionaș, profesor de cant în pensiune, a reposat Marți, în 24 Dec. n. c. la vrăstă de 64 ani. În mormântarea îi s'a făcut Mercuri în 26 Decembrie, în cimiterul comun din Blaj.

Mulțumită dep. Dr. Valca. Săptămăna trecută medicii din Ungaria au avut o sfătuire în Budapesta, asupra îmbunătățirii sortii medicilor comunali și cercuții. În adunare profesorul de univ. Otto Schwartz a propus, ca medicii să exprime dlu' Dr. Alex. Vaida-Voe-

vod mulțumită, pentru-că în dietă și-a ridicat cuvîntul în interesul lor. O parte mai mică a medicilor a fost contra, strigând, că ei nu se pot alătura la acțiunea »antipatriotică« a deputatului Dr. Vajda și că nu pactează cu naționalității. Majoritatea însă n'a ascultat de șovinisti și a votat încrederea și mulțumita meritată.

Somn lung. La Berlin se află un om, ce doarme de 2 ani și 3 luni. El a fost funcționar la primărie și în urma unei lovituri la cap, a adormit și nu s'a mai deșteptat. Bolnavului i se dă de mâncare regalat, mastică și mistuie în somn, dar' nu simte nimic, nici frigul, nici căldura și chiar când este împuns cu acul. Medicii cred, că se poate să se deștepte cu vremea.

Lac de argint viu. În munții Vera Cruz din Mexic (America) s'a descoperit un lac de argint viu, care are o adâncime de 5 metri; Argintul viu din acest lac, reprezintă o valoare de mai multe milioane de lei; exploatarea se va începe în curând.

Comune mari. Ministrul de interne a dat voia comunelor mici Poiana-Mărului, Holbav și Galați din comit. Făgărașului, apoi comunelor Măgărei, Apăfalva, Ferihaza și Hașfalău din Târnavă-mate a să schimbe în comune mari.

Colera găinilor. În Ghimbav dănuia de mai multă vreme colera între găini, făcând mare pustiire între ele. Acum se scrie din Ghimbav, că a încetat aceasta boală primejdioasă.

Teatru. Luni, în presara Crăciunului catolic, n'a fost reprezentare, iar' în cele două zile de Crăciun s'au dat 4 pieze, după prânz și sara, fiind teatrul bine cercetat. Piezele au fost: comedia »Unserer Käthe«, opereta »Die lustige Witwe«, »Mamselle Nitouch« și Miercuri sara ea premiere opereta »Das Schwalberl aus dem Wienerwald«.

Joi s'a repetat pieza franceză hazlie și cu scene pariziene; »Florete și Patapon«.

Scriitor de notar. Subscrisul care în mai mulți ani am fost aplicat ca scriitor notarial, din cauza unui morb am fost rămas din serviciu, dară după ce acum am devenit sănătos aș avea dorință a mai deveni aplicat la un domn notariu român. Locuința o am în comuna: Korod-St-márton, comitatul Târnavă mică (Kis Kükülő megye) — Simeon Popoviciu.

Ministri jidani. În multe state s'au vârlt îndrăzneții ovrei până la locurile cele mai înalte, chiar în scaunele ministeriale. Astfel sunt în Argentina doi ministri ovrei, în Olanda doi, în Italia patru, iar' câte unul este în Franța, Australia, Dania, China, Egipt, Turcia, Canada și în 7 state americane. Ai noștri, din întâmplare, nu-s ovrei nici unul, dar' aproape nici unul nu-i ungar curat.

Mulți bani cruță fiecare, care își împlinesc lipsă de vițe de vie în »plantațiunea-Mil-leni« în Nagyösz, comitatul Torontá, fiindcă acolo se capătă vițe de vii cultivate conștient, de cea mai bună calitate și cu prețuri ieftine, prin plantarea cărora proprietarii de vii ajung la rezultate extraordinare de bune. Catalogul principal, împodobit cu adaosuri artistice în limba germană, maghiară, română sau sârbă îl trimite administrația gratis și franco.

A apărut: Al XVIII-lea raport general al comitetului central al »Reuniunii române de agricultură« din comitatul Sibiuului, pe anul 1905 redactat de secretarul Reuniunii, Victor Tordășianu.

Scumpirea foilor. Editorii foilor din Drezda (Germania) au hotărît urcarea prețului de abonament al foilor și prețul inseratelor. Cauza este scumpirea hârtiei și a lucrului.

Liceu de stat în Caransebeș. Reprezentanta comunală a Caransebeșului a votat 160 mii de cor. pentru un liceu de stat, ce are să se deschidă acolo. Este liceul, pentru care stăruie dep. Burdia.

Cartea engleză: Românul amerloan, atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a esit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazar. Prețul 1 cor. și 10 bani porto, se poate procura la ad. administrațiunea »Foaia Poporului«.

Producțiuni și petreceri.

În Turda.

Reuniunea de cântări a bisericii române gr-or. din Turda, va da un concert Marți, în 26 Decembrie st. v. 1906. (a 2-a zi de Crăciun) în sala cea mare a hotelului Europa. După concert va urma dans. Venitul curat e destinat în favorul bibliotecii școlare din Turda. Programul constă din 8 puncte.

În Ghilad.

Corul vocal gr-or. rom. din Ghilad dă un concert împreună cu dans Marți în 8 Ianuarie st. n. 1907 în sala școlii conf gr-or. rom. de băeți. Venitul curat e destinat fondului corului. Programul e compus din 10 puncte, coruri, monoloage, doue comedii etc.

În Mohu.

Un grup de clerici din seminarul »Andreian« va da a doua zi de Crăciun în Mohu (l. Sibiu) un concert, sub conducerea harnicului cler. de anul III, Vincențiu Pop. După concert urmează dans. Venitul curat e menit pentru crearea unei biblioteci școlare.

Să poate căpăta în tot locuri

Kalodont

68 42—42 a lui Sarg

cremă de dinți nesecșurată de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

N. B. (Nr. 506) în Ap. Cele ce ne scrii să dăm, e inserat și costă 1 cor. Trimite banii.

Nic. 1 în H (3 scaune). Noi am trimis Calendarele încă atunci, ceea-ce putem dovedi cu cartea. Cantă la poștă.

Ab. Nr. 768. (R Cr. în R) Regretăm, dar' Că-lindare trimitem numai pe lângă bani gata, un esempl. 40 bani, dăm rabat 25%.

Gh. 1 în Argentina și l. G. în Newcastle. Urmează scrisoare.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

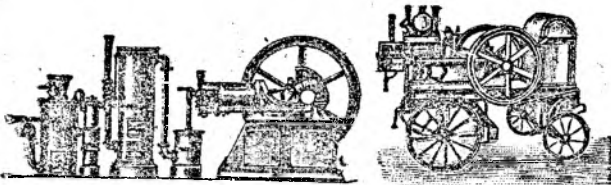
Tiparul »Tipografiei« Henric Maltzar

Franz Josef

Apa amară este singurul mijloc natural de laxat, plăcut de luat.

Cea mai bine probată

forță motrice pentru economia de câmp și industrie.

Locomobilele și motoarele Petrolin ale lui Bernhardt

lucrează pe jumătate mai ieftin, ca mașinele de vapor și nu pretind mașiniști censurați, se pot ridica liber de concesie, absolut sigure la mână, nu fac fum, nici funingine, nici miros. — Spese motrice (de mână) 5 fileri pe ciasul forței de cal.

Construcții de gaz sugativ
de 10 până la 100 forță de cal.

Cea mai ieftină putere motrică din timpul prezent!
Să cerem prospect dela

Fabrica de motoare și mașine c. și reg. priv.

G. BERNHARDT FII

Viena XII. Calea Schönbrunn 173/TS
sau la reprezentantul **IOSIF LIEDLER**
Sebeșul săseac, Transilvania.

293 1-12

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctul local, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examinări poți cu siguranță afla și cauza, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamănuntul și după ce va fi examinată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare să pună marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau în cerere expresă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățător e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țevă, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz de la 10 ore a. m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la amiază).

Adresa: **Dr. PALÓCZ**, medic specialist de spital: Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 84 44-

Cea mai mare minunație

a Pragei.

Succes cum n'a mai fost aici.

Muziky, Muziky, Marș cu text de Fr. Kmoch. Piano C 1.— citeră C —.80, orchestră C 2.50, harmoniu C. 2.50.

La Belvedere, marș cu text de O. Fester. Piano C. 1.50, citeră C. —.80 orchestră C. 3.—, harmoniu C. 2.50.

Indian Song, by Rudolf Friml. Piano C. 2.40, orchestră sau harmoniu Cor. 4.—.

The Mississippi River, marș de J. Fric. Piano C. 1.50, orchestră C. 1.—, harmoniu C. 4.—.

Valse Reève și Gavotte empire de Fr. Prohaska. Piano à C. 1.80, citeră C. 1.20 și C. —.80, orchestră și harmoniu (ambele laolaltă à C. 4.—.

Trimitând costul înainte furnizează
Casa de editură musicală și mare sortiment

Editia M. U.

în Praga. Palais Hlavka.

288 1-1

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsici comp.,
substituire pentru
Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult probat, care se folosește mai mult de treizeci și șapte de ani ca ungere sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din pricina imitațiilor de mai puțină valoare, la cumpărare se fim precauți și se primim numai sticle originale în șutul cu marca de scutire Anker și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil., C. 1.40 și C. 2 — se caștă în toate farmaciile; dep. princ. la Iosif Török, farm. în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga
Strada Elisabeth Nr. 5 nou
Espediție zilnică.

214 13-40

!! Lumini !!

Cel mai bun și mai ieftin isvor de cumpărat

lumini de ceară

și

lumini de stearin pentru biserică

in ori-ce mărime și executare.

Negutătorie specială de lumini

Rudolf Henter

— Sibiu —

Negutătoria principală:

Strada Faurilor (Schmiedgasse) Nr. 7.

Filială: Jungenwaldstrasse Nr. 2.

(Poarta Cisnădiei, vis-à-vis de ospătăria Klein).

Revânzătorilor reducere considerabilă de preț.

279 8-20

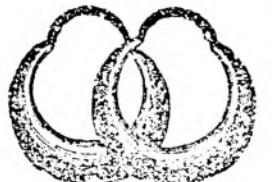

Nr. 4017 A

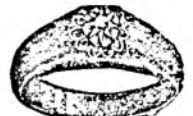
IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszöben.

Novități în toate soiurile de orloage, juvaere, artioli de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, mele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de orloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.

Nr. 8800

Nr. 9190

101 22-

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coveriș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare 7 cor. 50 fil. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 8 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fil. — Fiecare obiect de aur sau argint e examinat oficios și proba oficioasă vizibilă exact, afară de aceea se garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

SAM. WAGNER

fabrică de mașini economice, turnătorie de fer, institut de construit mori și negustorie de fer

SIBIU, Piața Fânului Nr. 1.

Deposit mare de:

283 2-6

Petri de moară

de trachit natural de Buda, franco, de Königsberg

calitate escelentă, pe lângă garanță deplină cu prețurile cele mai ieftine.

Nikelat, suflat cu argint

sufiat cu aramă și alamă

a fărufurilor, taselor, săbiilor, pintenilor, cutiilor, dozelor, cheilor, a ferărilor dela ușile de trăsuri, dela uși și ferestri, patine etc. etc. furnizează cu prețurile cele mai ieftine!

La comande mai mari prețuri reduse.

Intocmiri moderne de galantare

pedestale de nikel etc. pentru ori-ce bransă de negoț.

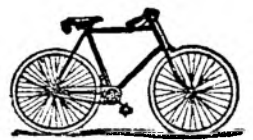
280 3-3

Mășine de cusut și biciclete

pe lângă garanță, cu prețuri foarte reduse, și cu plățirea în rate.

De comande potrivite se roagă cu distincă și simă

Carol F. Wultschner, mechanic

institut electro-chemic de platat și ascuțire de metale, cu motor electric

Sibiu, strada Poplăoii (Quergasse) Nr. 43.

A apărut:

Călimdarul „Lumea ilustrată“.

În amintirea jubileului, Călimdarul „Lumea Ilustrată“ a apărut mai bogat și mai variat ca întotdeauna, conținând peste 200 de ilustrațiuni. Între altele menționăm: Suveranii României și Principii Moștenitori în sala Tronului, A. S. R. Principesa Maria la banchetul primarilor, 20 de ilustrațiuni dela Expoziția Generală Română, Defilarea Micilor Dorobanți în ziua de 10 Maiu, Congresul internațional de literatură și artă, Familia Regală la inaugurarea Expoziției Naționale, Veteranii în Cismeșegiu, Banchetul primarilor dela 10 Maiu, Domnul din Milan, Ultimele momente ale lui Mozzart etc. etc. Ear' în text relevăm: Nuvela „Reș-bunarea mortului“, „O întâmplare ciudată“ etc. etc. Mai atragem atențiunea asupra ultimei pagini a Călimdarului, unde se găsește: Problema „Figurii sfărâmate“ de reconstruit oferind 100 de premii.

Prețul unui călimdar este de lei 1.50 în toată țeara. Ediție specială lei 3.

Spre vânzare la toți librării, precum și la editorul **IG. HERTZ**, (Hotel de France) BUCUREȘTI, și în librăria lui **W. KRAFFT** în SIBIU.

292 1-3

Fl. 5000 câștig

dau aceluia, care va dovedi, că colecția-miunne a mea

600 de bucăți cu fl. 2 50

nu este o cumpărare ocazională și anume:

1 orologiu de buzunar patent elvețian sist. Roskopf cu mers regulat și punctu-l, cu garanță de fabrică în scris pe 3 ani, 1 lanț pancer aur double ameri an, două inele aur double american (pentru domni și dame) 1 garnitură engl. aurită constatătoare din bumbi de manșete, guler și de piept, un briceag amer. cu 5 tășuri, 1 cravată de mătă eleg. colora și mustra după dorință fasonul cel mai nou, 1 ac escelent de cravată cu brillant simli, 1 broș de dame ultima novitate, 1 garnitură toaletă folositoare, 1 portmoneu de piele e eg. veritabil, 1 păreche de butoni amer. cu pietri nobile imit, 1 barometru pat. englez, 1 album de salon, cu 36 cele mai măiestre și frumoase vederi din lume, 1 coșier escelent de gât sau pentru pâr din perle veritabil orientale, 5 draci prestidigatori indici petrec ori-ce societate și încă 350 de obiecte diverse, folositoare și de lipsă în fiecare casă, gratis. Toate laolaltă cu orologiu de buzunar eleg. patent sistem Roskopf, care singur e vrednic prețul cuplu, costă numai fl. 2 50. Să pot procura per rambursă sau înainte per cassa (să primesc și marce postale) prin

casa de expediție universală a lui

S. URBACH, Cracovia Nr. 201.

NB. La comande de 2 pachete se dă gratis un briciu engl. prima sau 6 batiste de in Pentru-ce nu-i potrivit să returnează banii fără sminteală, astfel ori-ce risic e eschis total. 290 1-

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați.

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12

recomandă p. t. publicului

pentru sezonul de iarnă

noutățile

sunt chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezesti francezesti și indigene din ca se execută după măsura celei moderne vestimente precum Sack, Jaquette, fracuri și haine de salo cu preturi foarte moderate

Deosebită atențiune merita costuție de stofe pentru pantaloni și Raglan care se află totdeauna în depozit bogat

Asupra reverențelor confectionate în atelierul meu las permi a strage deosebită atențiune și un domni preot și teologii absoverți

În cazuri de urgență confesionez un rind servit de haine în 24 ore. 14 48

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit și confectionare de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 118 23 -52

Cine suferă de podagră, reumă, ischias, să cumpere o sticlă de

Fluid de podagră al Drului Flesch

care vindecă sigur podagra, reuma, durerile de mâni, de picioare, de spate și de șele și slăbia de picioare, cum și umflăturile. Efectul' să simte în timpul cel mai scurt. Să poate căpeta în farmacia lui **Dr. E. M. Flesch**, „Magyar korona“ în Győr, Baross-ut 24.

O sticlă de 1/2 decilitru Cor. 2. Pentru folosință mai lungă o sticlă de familie Cor. 5. La comande de trei sticle mici sau două sticle de familie să face expediția franco.

215 14-36

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai căpeta vre-odată durere la dinți ori li va miroși gura după-ce va folosi apa te dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fl. Pentru rivăitare franco 95 fl. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: a Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; dița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Futsch. Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. a Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-ațene: farmacia Lederhülger; Sighisoara: farmacia lui Ligner. Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine vătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimite sticle cu 5 cor. 20 fl. franco. 2 28 -

Nabilitări de vițe de vie

produse pe **Riparia portalis**, sub conducerea cea mai îngrijită a unui învățator dela școala populară, pentru calitatea primă a că- rora să dă cea mai deplină garanță, sunt de vëndut din școala de vierit a lui

Joseph & Weinhold
în Holdvilág.

Comande primește **August Josephi**, potar în **Hamba** (Hahnbach, Kakasfalva) p' u. Sibiu (Nagyszeben), unde se pot că- năta și cataloage de prețuri. 275 3-3

Nu numai se cetim

ci trebuie să

săpunul de lapte de crin **Steckenpferd**

dovedit de bun, medicinal, de **Bergmann & Co.**, Drezda și Teschen a/E. mai nainte săpun de lapte de crin al lui **Bergmann** (marca 2 băieși) ca să avem un teint alb și liber de pistrii, cum și o colorare delicată a feții.

Să află bucata cu 80 fleri în Sibiu la: Farmaciile la „Urs“, Piața-mică, **A. Rummel**, str. Turnului. **C. Müller**, Piața-mare, drogh. **Carol Morscher**, str. Cisnădiei, **I. B. Misselbacher sen.**, Piața-mare, **Gustav Meltzer**, str. Cisnădiei, str. Gușteritei. Piața-mică, Prima fabrică ard. de lumini de stearin, str. Cisnădiei, **Carol Arz**, str. Cisnădiei; mai departe în Sighisoara la: farmacia **Lingner**, **I. B. Misselbacher**. 86 37 50

228 12-24

Trebuințele d-voastre de cafea și tee

să le acoperiți mai bine la **Iuliu Meinl** în **Budapesta** (filială: **Sibiu, strada Cisnădiei 24.**) Firma **Iuliu Meinl** e dovedită ca cea mai mare în Ungaria în bransa sa. Ea importează cafea și tee direct din țările de producție, ceea-ce să poate dovedi. Cereți preț-curant; acesta ofere în sine și prin sine o lectură interesantă și cuprinde o mulțime de lucruri, cari sunt foarte prețioase a le cunoaște fiecare econoamă. Preț-curantul la dorință să trimite gratis și franco.

Iuliu Meinl, Budapesta. Filială: Sibiu, strada Cisnădiei 24.

Tuse, imbolnăvirile de catar, durerea de piept, imbalosirea, asudatul de noapte, horcăitul, sunt adese-ori presemnele celui mai periculos dușman al sănătății noastre, al infirmității

tuberculose!

Trebuie să stăpănim reul în germine, și dacă el s'a ivit, trebuie să ne dăm silința cu atât mai mult a-l înfrânge, spre acest scop servește

Tuberinul lui Halapi

distins la expoziția engleză cu medalia de aur și diploma de onoare, recomandat de mulți medici, care într'adevăr înfrânge tuberculosa, delătură tusa, ușurează scuierea de sânge, disolvă flegma. Deci cine vrea să se elibereze de acest rău sau să-l prevină, să folosească și procure o sticlă de model cu 3 cor., sau o sticlă mare cu 5 cor. 77 82-40

Deposit principal pentru Austro-Ungaria:
Farmacia „Apostel“
Budapesta, Josefring Nr. 64/26.

Pene de pat boeme ieftine!

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9-60; mai bune cor. 12-; albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18-; cor. 24-; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30-; cor. 36-.

Expedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire se admite pe lângă rebonificare de porto. 268 5-6

Benedickt Sachsel, Lobes 184.
posta Pilsen, Boemia.

Pile purgative cu zahăr ale lui Filip Neustein.

(Pile-Elisabeta ale lui Neustein).

De preferat în toate privințele tuturor preparatelor de acest fel, aceste pile sunt libere de orice substanțe stricăcioase, se folosesc cu cel mai mare succes la boala de ale organelor pântecului, foarte ușor purgative și curățitoare de sânge; nici un medicament nu este mai favorabil și de tot nestrăicios, spre a combate

constipația

sigurul izvor a celor mai multe boale. Din cauză că sunt cu zahăr, le iau cu plăcere și copii. — O satulă, conținând 15 pile, costă 30 fl. o rolă, care conține 8 șatule, așadar 120 de pile, costă numai 2 cor. Trimitând înainte suma de cor. 245 se expediază franco 1 rolă de pile.

Atențiune! Se ne ferim mult de imitații. Se cerem „Pile purgative ale lui Filip Neustein“. Numai atunci sunt veritabile, dacă fiecare șatulă și instrucție e provăzută cu marca noastră de scutire improprietară legal, în tipar negru-roșu „Heil. Leopold“ și subscrierea: Philipp Neustein, Apotheker. Embalajele noastre scutite prin tribunalul comercial trebuie să fie provăzute cu firma noastră: Farmacia lui **FILIP NEUSTEIN** la „Heil. Leopold“, Viena I. Plankengasse 6.

Deposit în Sibiu în toate farmaciile.

256 7-10

Fluidul lui Kwizda

Marca Șerpole. (Fluidul turiștilor).

Frecare aromatică probată pentru întărirea și regenerarea nervilor și muschilor. Intrebuințat de turiști, vânători, bicicliști și călăreți pentru întărire și regenerare după ture mai mari.

Prețul 1/1 sticlă cor. 2.—
1/2 sticlă cor. 1.20

Cataloge ilustrate gratis și franco. — Deposit principal:

FRANCISC IOAN KWIZDA
furnizor de carte c. și r. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar.
Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena.
94 g 9-15

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir, _____
Mignon, _____
Pianino, _____
Harmonium, _____

în salonul de clavire al lui **F. A. KAUFFMANN** și se recomandă cu căldură clavierele cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianisti, cari știu prețul modului de joc foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru baterea și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru orice sală mai mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte rezistentă și contra influențelor externe, »praf« etc.

În salonul de clavire al lui **F. A. KAUFFMANN**, Piața-mare nr. 14 (în vechiul edificiu al comandei de corp), intrarea în Armbrustergasse.

Sunt în toată vremea în deposit claviere folosite, trase de nou cu piele, și se iau reparaturi de specialitate de orice soi în asociația cea mai solidă.

16 25—

Tot acolo

»representanța exclusivă« pentru Transilvania a firmei: **F. Robert Reinhold**, proprietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școlii societății fabricanților de clavire din Viena.

Jodella

(Uleiul de pește Lahusen). Cel mai plăcut ulei de pește.

Neîntreout ca mijloc de nutriție și întărire!

Are efect de-a renoua sucurile, de-a provoca apetitul, ridică forțele corporale în cel mai scurt timp. E de recomandat în deosebi copiilor anemici, slabi, rachitici și scrofuloși.

Prețul Coroane 3.50 și 7.

Singurul fabricant:

225 6-10

Farmacistul **Wilh. Lahusen** în Brema.

Fiind imitații, se fim atenți la numele „Jodella“; toate celelalte preparate, ca neveritabile, sunt a se refusa. Proaspăt se capătă în toate farmaciile din Sibiu.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinoară Societatea curelarilor.)

Str. Csnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru

căroțat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și precovături, portmonee și bretele solide și alte

81 26-26

articole de galanterie
cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi) permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.
Comandele prin postă se efectuează prompt și conștientos.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie

EREMIE PUREGE

lăcătuș artistic și de edificii, instalator
Sibiu, Rosenanger Nr. 9

preia toate lucrările de lăcățăr, anume:
porți, balcoane, sprijinoare de trepte,
gratii la morminte, gratii în toate felurile
de stii etc.

Deposit de
cupatoare de fert (economice)
în mare asortiment.

224 13-15

Să garantează executare solidă.
Prețurile cele mai ieftine.

BORVIZ DE REPAT

IZVORUL BATHORI
CEA MAI BOGATA
APA MINERALA
IN ACID CARBONIC

13 14-17

Numal C. 550. Ferbător de gaz-spiritus **ECONOM.**

Absolut fără pericol, fără feștilă, se poate
regula, consumație cu crutare. Instruat
foarte elegant. Peste 10.000 în folosință.
Prețul cu o lumină cor. 6, cu două lumini
cor. 7, 1 pat (2) inele cor. 1.
Catalog bogat ilustrat gratis.

M. Rundbakin, Viena
IX/1, Liechtensteinstrasse 28.
271 4-10

Carol Albert

croitor de cavaleri

Sibiu
Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

● ● noutățile ● ●

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stofe englezești,
francezești și indigene, cu deo-
sebit mare deposit mare de stofe
englezești, din cari se execută
după măsură cele mai moderne
vestminte, precum: Sacko, Ja-
quete, fracuri și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

În cazuri de urgență confec-
ționez un rind complet de haine
în timp de 24 ore.

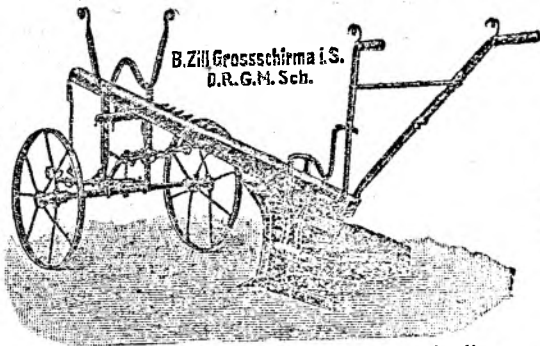
159 24-52

Căsuța tipar responsabil "Marie Meltzer,

Nou! Foarte practic probat și de mare
avantaj este pentru agricultori

"Zillia" plugul de întors sau învîrtit.

cu corpul inferior din oțel
vîrsat și cu tăpile libere

cu grîndeau de oțel și Iomn

La arat nu se întimplă astupare, pătura pămîntului se întoarce deplin, are lipsă de puțină forță
trăgătoare, căroaia de plug de lemn se poate folosi cu plugul Zillia. Materialul escelent. Să
poate procura prin singura

representanță pentru Transilvania și România dela
IOAN K. SCHULLER
— Agnita — Szentágota. —

Opinie: Cu plugurile de întors Zillia, cumpărate dela dl Ioan K. Schuller suntem foarte
mulțumiți și putem recomanda cu căldură acest plug ori cărui econom. Un avantaj deosebit
are, că merge foarte ușor, brezdele le întoarce de tot și pretinde puțină forță trăgătoare.

Agnita, 20 August 1906.

247 9-10

Ioan Fernengel, econom; Ioan Breckner, econom;
Mihail Rottmann, econom; Mihail Mergler, econom.

RUDOLF HENTER

deposit de săpun și lumini

— SIBIU —

Filială: Jungenwaldstrasse Nr. 2. — Strada Faurilor Nr. 7.

Depositul fabricii cu vapor de săpun

provezută cu cele mai moderne întocmiri, a lui

Ioan Breckner în Alba-Iulia

își recomandă marele său deposit de toate soiurile de

282 2-8

— săpun de spălat —

de calitate cea mai escelentă, cu prețuri originale de fabrică.

Isvorul de cumpărat cel mai avantajos și cel mai bun pentru revînzători.

Fiecare imitație și rețipărire e punibilă.

Singur veritabil e balzamu lui Thierry

179 20 52

numai cu marca verde de călugărită. Scutit prin lege. De renume vechin,
neîntrecut contra perturbațiilor de mistuire, sgărciurilor de stomach, colicei,
catarului, durerilor de piept, influenței etc. Prețul: 12 sticle mici sau 6 duble
sau o sticlă mare specială cu închizătoare patent Cor. 5.— franco.

Allie de centifolii a lui Thierry recunoscută în general ca Non plus ultra
contra tuturor ranelor cât de vechi, aprinderilor răniurilor, absceselor și umflă-
turilor de ori-ce-fel. Prețul 2 borcane Cor. 3.80, trimite numai după espe-
darea înainte a banilor sau cu rambursă farmacia A. THIERRY în Pregrada
lângă Rohitach-Sauerbrunn.

Broșură cu mii de scrisori de mulțămite, gratis și franco.

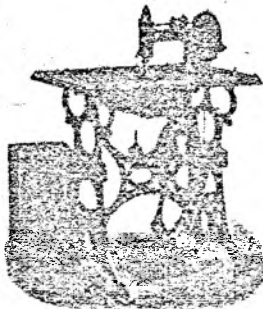
Să poate căpeta în toate farmaciile mai mari și drogherille medicinale.

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul său mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabricii străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat.

20 45-

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate scatururile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, eleiari fine și altele se află
întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce
fel sînt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru
fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Căsuța de imprimat K. T. Gleitsmann, Dresden — Budapesta.